

Vysoká škola obchodní a hotelová

Zdeněk Zemek

**Analýza vlivu památek UNESCO v České republice
na cestovní ruch**

Brno
2021

Vedoucí práce: Ing. Katarína Mrkvová, PhD.

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Katedra cestovního ruchu a odborných předmětů

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Zdeněk Zemek

Osobní číslo: 14632840

Studijní program: Gastronomie, hotelnictví a turismus (B6503)

Studijní obor: Management hotelnictví a cestovního ruchu (6501R027)

TÉMA PRÁCE: ANALÝZA VLIVU PAMÁTEK UNESCO V ČR NA CESTOVNÍ RUCH

TÉMA PRÁCE V AJ: ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF UNESCO MONUMENTS IN THE CZECH REPUBLIC ON TOURISM

Cíl stanovený pro vypracování BP

1. Teoretická část BP:

- Vymezení pojmů vztahujících se k památkám UNESCO a cestovnímu ruchu.

2. Praktická část BP:

- Analytická část:

SWOT analýza památek z hlediska cestovního ruchu

- Návrhová část:

Na základě výsledků analýzy a vyhodnocení dotazníkového šetření navržení strategie pro zajištění povědomí o památkách

Při zpracování BP vycházejte z pomůcky vydané VŠOH Brno.

Rozsah bakalářské práce bez příloh: 2 AA

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná i elektronická

Seznam doporučené literatury:

[1] TRÁVNÍČEK, Jan a Jakub TROJAN. *Cestovní ruch a udržitelný rozvoj*. Brno: Vysoká škola obchodní a hotelová, 2012. ISBN 978-80-87300-21-3.

[2] KUBOVÁ, Olga a Kristína VIESTOVÁ. *Destinační management*. Brno: Vysoká škola obchodní a hotelová, 2012. ISBN 978-80-87300-22-0.

[3] PETRO, Jozef. *České klenoty UNESCO*. Brno: CPress, 2018. ISBN 978-80-264-1862-7.

Další literatura dle doporučení vedoucí/ho bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Katarína Mrkvová PhD.

Katedra cestovního ruchu a odborných předmětů

Datum zadání bakalářské práce: 15. června 2020

Termín odevzdání bakalářské práce: 16. dubna 2021

V Brně dne: 15.6. 2020

L. S.

Ing. Katarína Mrkvová PhD.
vedoucí katedry

Ing. Zdeněk Málek, Ph.D.
prorektor pro vzdělávací činnost

Jméno a příjmení:	Zdeněk Zemek
Název bakalářské práce:	Analýza vlivu památek UNESCO v ČR na cestovní ruch
Název bakalářské práce AJ:	Analysis of the influence of unesco monuments in the Czech Republic on tourism
Studijní obor:	Management hotelnictví a cestovního ruchu
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Katarína Mrkvová, PhD.
Rok obhajoby:	2021

Anotace:

Cílem této práce je zvýšit povědomí o památkách UNESCO v České republice. Neméně důležité jsou pojmy spojené s památkami UNESCO a cestovním ruchem.

Zásadním a primárním cílem je však dotazníkové šetření, neboť na základě toho budou stanoveny návrhy na zlepšení situace a zviditelnění na trhu.

Klíčová slova:

Cestovní ruch, UNESCO, dotazníkové šetření, povědomí

Annotation:

The aim of this work is to increase awareness of UNESCO monuments in the Czech Republic. Equally important are the concepts associated with UNESCO monuments and tourism.

However, the main and primary goal is a questionnaire survey, as based on this, proposals will be made to improve the situation and visibility on the market.

Keywords:

Tourism, UNESCO, questionnaire, awareness raising

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Analýza vlivu památek UNESCO v České republice na cestovní ruch“ vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, která jsem využil v práci, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Brně, dne 16. 4. 2021

Zdeněk Zemek

Poděkování

Rád bych poděkoval paní Ing. Kataríně Mrkvová, Ph.D. za pomoc a vstřícnost při zpracování této práce.

V Brně dne 16. 4. 2021

Zdeněk Zemek

ÚVOD	10
1 TEORETICKÁ ČÁST	12
1.1 CESTOVNÍ RUCH	12
1.1.1 <i>Vymezení pojmu cestování</i>	<i>12</i>
1.2 CHARAKTERISTIKA A HISTORIE POJMU UNESCO	13
1.3 HLAVNÍ ORGÁNY UNESCO PODLE ÚSTAVY	14
1.4 ÚMLUVA O OCHRANĚ SVĚTOVÉHO KULTURNÍHO A PŘÍRODNÍHO DĚDICTVÍ ...	15
1.5 PODMÍNKY A KRITÉRIA ZÁPISU MEZI PAMÁTKY UNESCO	16
1.5.1 <i>Kritéria pro zápis kulturní památky</i>	<i>17</i>
1.5.2 <i>Kritéria pro zápis přírodní památky</i>	<i>17</i>
1.6 PRVNÍ PAMÁTKY NA SEZNAMU UNESCO	18
1.7 PAMÁTKY ZAPSANÉ NA SEZNAMU SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO	18
1.7.1 <i>Hmotné dědictví</i>	<i>19</i>
1.7.1.1 Vila Tugendhat – Brno	19
1.7.1.2 Český Krumlov – historické centrum města	21
1.7.1.3 Holašovice – areál vesnice	22
1.7.1.4 Arcibiskupský zámek a zahrady – Kroměříž	23
1.7.1.5 Historické jádro s chrámem a katedrálou – Kutná Hora	24
1.7.1.6 Lednicko-valtický areál – Lednice	25
1.7.1.7 Zámek a zámecký park – Litomyšl	26
1.7.1.8 Sloup Nejsvětější Trojice – Olomouc	27
1.7.1.9 Praha – historické centrum města	28
1.7.1.10 Telč – historické centrum města	30
1.7.1.11 Bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť – Třebíč	30
1.7.1.12 Žďár nad Sázavou – poutní kostel	31
1.7.1.13 Kladruby nad Labem – kulturní krajina hřebčína	33
1.7.1.14 Krušnohoří – hornická kulturní krajina	34
1.7.2 <i>Nehmotné památky UNESCO</i>	<i>35</i>
1.7.2.1 Loutkářství	35
1.7.2.2 Jízda králů	36

1.7.2.3	Masopust.....	37
1.7.2.4	Slovácký verbuňk	38
1.7.2.5	Sokolnictví.....	38
1.7.2.6	Modrotisk.....	39
1.7.2.7	Perličkové ozdoby z Poniklé.....	39
2	PRAKTICKÁ ČÁST.....	41
2.1	METODIKA.....	41
2.2	SWOT ANALÝZA.....	54
2.3	NÁVRHOVÁ ČÁST	55
3	ZÁVĚR.....	57
4	ZDROJE.....	58
4.1	INTERNETOVÉ ZDROJE	58
4.2	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	61
	SEZNAM GRAFŮ.....	63
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	64
	PŘÍLOHA Č. 1 – VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	65

Úvod

Tato práce seznamuje čtenáře především s analýzou památek UNESCO v České republice. Zabývá se ale také cestovním ruchem, popisuje pojem UNESCO, historii, hlavní orgány, podmínky a kritéria zápisu mezi památky UNESCO, památky jsou zde rozděleny podle hmotného a nehmotného dědictví. A v neposlední řadě je seznámení se základními informacemi o památkách v Seznamu zapsaných. Jedná se o památky jako je historické centrum Prahy, Telče a Českého Krumlova, Lednicko-valtický areál, vila Tugendhat, poutní kostel ve Žďáru nad Sázavou, Holašovice, Kroměříž, Sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci, Bazilika sv. Prokopa v Třebíči, Kutná Hora, Krušnohoří, Kladruby nad Labem a dále také nehmotné památky jako je jízda králů ve Vlčnově, loutkářství, modrotisk, slovácky verbuňk, ale také masopust a sokolnictví a v neposlední řadě naše nejmladší památky zapsaná na Seznam UNESCO v roce 2020, což jsou skleněné perličky z Poniklé.

Praktická část se věnuje představení jednotlivých památek UNESCO v České republice a povědomí o nich. V první řadě je představený pojem metodika, která se může definovat jako obecně pracovní postup nebo nauka o metodě. Metodika v oblasti metodologie vědy je metoda vědecké práce. V oblasti pedagogiky je metodika nauka o metodě vyučování v určitém oboru, teorie vyučování. Těžištěm praktické části je dotazníkové šetření, kde byly zjišťovány znalosti o památkách. Také jsou zde zmíněny náležitosti dotazníkového šetření, mezi které patří srozumitelnost, jednoduchost, přehlednost a určitě také správná gramatika. Je třeba klást důraz na správné sestavení dotazníku, aby tázaný nebyl hned na začátku odrazen a nedošlo tak k nedokončení dotazníku. Na základě dotazníkového šetření budou prezentovány výsledky s pomocí grafů a krátkých popisů. Následně jsou použity výsledky dotazníkového šetření ve SWOT analýze. Mezi silné stránky patří výhodná geografická poloha památek, nové pracovní příležitosti, zvýšení cestovního ruchu v daném regionu, naopak mezi slabé stránky patří nedostatečná propagace, nedostatečná infrastruktura. Příležitosti jsou využití sezónní turistiky, návštěva památky významnou osobností a mezi hrozby patří špatná ekonomická situace nebo také pandemie.

V rámci cenové kalkulace je návrh zájezdu po památkách, který je naplánovaný ze Zlína do Strážnice na prohlídku modrotisku, potom se pokračuje do Lednicko-valtického areálu, kde se přespí a druhý den je návštěva vily Tugendhat, jsou zde vyčísleny náklady na osobu za zájezd. Cílem práce zhodnotit současný stav o povědomí památek přírodního a kulturního dědictví

pomocí SWOT analýzy a dotazníkového šetření. A poté jsou navrhnuty kroky vedoucí k optimalizaci cestovního ruchu v rámci návštěvnosti památek UNESCO v České

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Cestovní ruch

Je mezinárodně definován jak činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času, obchodu a za jinými účely nesouvisející s činností, díky které jsou z navštíveného místa odměňováni.

1.1.1 Vymezení pojmu cestování

Cestovní ruch je ve své podstatě souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu a současně aktivit společností a organizací poskytujících služby pro zajištění pobytu účastníků cestovního ruchu mimo místo jejich trvalého bydliště.

Pro účely statistického pozorování cestovního ruchu je cestovní ruch vymezen jako:
„Činnost lidí cestujících a pobývajících mimo místo svého obvyklého prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času, obchodu nebo z jiného důvodu.“

Pro vývoj cestovního ruchu je nezbytné splnit tři elementární podmínky – vytvořit dostatečný fond volného času, zachovat bezpečnost v dané destinaci, a zajistit přiměřené disponibilní důchody obyvatelstva. Podíl obyvatelstva na cestovním ruchu patří k důležitým měřítkům životní úrovně určité země. Vývoj cestovního ruchu je podporován řadou faktorů, které souvisejí s růstem počtu obyvatelstva naší planety, zlepšováním jejich zdravotního stavu a zvyšováním vzdělanosti, která postupně překonává jazykové bariéry a podněcuje touhu po poznání nových kultur, míst a prožití neobvyklých zážitků. Podnětem pro rozvoj cestovního ruchu je i postupující globalizace, spojená se soustředováním lidí do velkých aglomerací, rozšiřováním moderních technologií, které umožňují bezproblémovou komunikaci a rychlé překonání vzdálenosti. Cestovní ruch se v hierarchii potřeb člověka postupně přesunuje z potřeb luxusních a zbytných do potřeb běžných, které jsou nedílnou součástí jeho spokojeného života.

Obrázek 1 - důvody cestování

Obr. 1 Důvody cestování

Památková péče definuje svůj hlavní cíl jako péči o zachování kulturního dědictví pro budoucnost. Prvořadým úkolem je tedy ochrana památek a až na druhém místě následuje jejich prezentace veřejnosti. Památky jsou primárně vyhledávaným cílem u kulturně poznávacího a náboženského cestovního ruchu, jako vhodný doplněk pak mohou sloužit u rekreačního cestovního ruchu, zdravotně orientovaného cestovního ruchu nebo nákupního cestovního ruchu. Cestovní ruch má právě tu možnost nás seznámit s kulturními a uměleckými památkami. V dnešní uspěchané době si člověk rád najde volný čas na sebevzdělávání a poznávání.

1.2 Charakteristika a historie pojmu UNESCO

UNESCO je součástí organizace Spojených národů (OSN). Je to organizace pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). Byla založena na základě tzv. Konstitučního aktu nebo také Ústavy UNESCO na diplomatické konferenci v Londýně v roce 1945 konkrétně 16. listopadu, vstoupila v platnost 4. listopadu 1946 po ratifikaci prvními dvaceti státy, mezi nimi i tehdejší Československo. [20]

Hlavním úkolem organizace UNESCO je usilovat o udržení mezinárodního míru rozvíjením spolupráce v oblasti výchovy, vědy přírodní a sociální, kultury, komunikace a informace a prosazováním úcty k lidským právům a právnímu řádu. [20]

U zrodu důležitého mezinárodního dokumentu stála organizace UNESCO a to roku 1972. Šlo o dokument – Úmluva o ochraně světového dědictví, podle které chrání zúčastněné země dané památky a přírodní celky připisované pravidelně jedenkrát ročně na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví. [20]

Obrázek 2 - znak UNESCO

1.3 Hlavní orgány UNESCO podle Ústavy

Generální konference UNESCO

Generální konference je nejvyšším řídicím orgánem UNESCO, která se opakovaně každé dva roky schází a sdružuje veškerých 193 členských zemí organizace a 11 přidružených zemí. Generální konferencemi mimo jiné schvaluje dvouletý a střednědobý program Organizace, rozpočet, a další dokumenty zásadního charakteru. [14]

Výkonná rada

Výkonná rada je významným řídicím orgánem UNESCO, Česká republika zde naposledy zasedala v letech 2011 – 2015. Výkonná rada má 58 volených členů – zástupců všech členských zemí organizace, schází se každých šest měsíců, aby dohlédla na realizaci zásadních materiálů schválených Generální konferencí. [14]

Sekretariát UNESCO

Stará se o faktické naplňování rozhodnutí Výkonné rady a rezolucí Generální konference. Sekretariát je tvořen přibližně 2000 zaměstnanci ze 170 zemí světa, z nichž většina vykonává práci v sídle UNESCO v Paříži a asi 700 z nich v některé z 65 kanceláří UNESCO (UNESCO fieldoffices) rozprostřených po celém světě. [14]

Česká komise pro UNESCO

Česká komise pro UNESCO je poradním orgánem vlády České republiky pro záležitosti UNESCO a je, jako v jiných zemích, složena ze zástupců zainteresovaných ministerstev, institucí a osobností. Zástupce Ministerstva kultury je jejím členem a pravidelně na ní podává návrhy a zprávy o konkrétních akcích přispívajících k naplňování programu kulturní agendy UNESCO v ČR. [14]

Členové jsou jmenováni na čtyři roky. Komise má čtyři odborné sektory – pro přírodní a společenské vědy, kulturu, komunikaci a výchovu.

1.4 Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví

Hlavním úkolem Úmluvy je stanovit povinnosti smluvních států a pravidla mezinárodní spolupráce, aby se zabezpečila ochrana, zachování a předávání kulturního a přírodního dědictví s vynikající univerzální hodnotou budoucím generacím. [20]

Úmluva byla přijata na 17 zasedání generální konference UNESCO dne 16. 11. 1972 a v platnost vstoupila 17. 12. 1975. Depozitář je generální tajemník UNESCO. ČSFR přistoupila k Úmluvě dne 15. 11. 1990, závaznou se pro ni stala dnem 15. 2. 1991. Na základě úspěchu je platná i pro samostatnou Českou republiku. [20]

Na základě Úmluvy se vytváří Seznam světového dědictví (World Heritage List), do něhož jsou zapisovány památky s mimořádnými univerzálními hodnotami – od 90. let 20. století i ty naše. Péči o památky UNESCO v České republice zajišťuje Národní památkový ústav, jenž spolupracuje při přípravě materiálů pro nominaci dalších památek na seznamu světového

dědictví nebo při zajišťování dalších informací týkajících se ochrany a péče o ně. Vlastníkům a správcům památek UNESCO pomáhá dostát požadavkům vyplývajícím z jejich mezinárodního významu, monitoruje situaci a stav památek a zpracovává podklady pro ministerstvo kultury, případně přímo pro Centrum světového dědictví. [20]

1.5 Podmínky a kritéria zápisu mezi památky UNESCO

Na seznamu kulturního a přírodního dědictví UNESCO jsou zapsány kulturní památky a přírodní lokality, které musí splňovat alespoň jedno z deseti potřebných kritérií. Zapsaná památka nebo přírodní lokalita musí být kupříkladu skvostným dílem lidského génia nebo výjimečnou ukázkou vzájemné výměny hodnot v rámci určitého kulturního okruhu nebo v čase. [19]

Každá památka, která se chce dostat na seznam UNESCO, musí být předem zapsána na předběžném seznamu a projít hodnocením odborníků UNESCO. Spousta našich památek stáhla svou přihlášku, než aby riskovaly od komise záporné hodnocení. Hodnocení památek je totiž velmi přísné. UNESCO druhou šanci nedává, odmítnutí znamená definitivní konec naděje dostat se na prestižní seznam. [19]

V případě porušení pravidel může být lokalita ze seznamu vymazána, umístění na seznamu není natrvalo. O tom se přesvědčily v roce 2009 německé Drážďany, kde postavili přes řeku Labe nový most, ten narušil atmosféru města. Podobný scénář může nastat i ve Vídni, která je na seznamu ohrožených památek, a to kvůli naplánované modernizaci centra města. [19]

1.5.1 Kritéria pro zápis kulturní památky

- i. představovat mistrovské dílo tvůrčího lidského ducha
- ii. svědčit o výrazném vlivu po dané období nebo v určité kulturní oblasti na vývoj architektury nebo technologie, monumentálních umění, urbanismu nebo tvorbu krajiny
- iii. přinášet jedinečné, nebo alespoň výjimečné svědectví o kulturní tradici nebo o živé, či již zaniklé civilizaci
- iv. představovat výjimečný příklad určitého typu stavby nebo architektonického či technologického souboru anebo krajiny, který je dokladem jednoho či více významných období lidských dějin
- v. být výjimečným příkladem tradičního lidského sídla, tradičního využití území nebo moře, které je reprezentativní pro určitou kulturu (nebo kultury) či pro interakci člověka a životního prostředí, zejména pokud se toto prostředí stalo zranitelným pod dopadem nezvratné změny
- vi. být přímo, nebo hmotně spojen s událostmi nebo živými tradicemi, ideami, vírami nebo s uměleckými a literárními díly, která mají mimořádnou univerzální hodnotu (Výbor se domnívá, že toto kritérium má být, pokud možno užívané společně s dalšími kritérii) [26]

1.5.2 Kritéria pro zápis přírodní památky

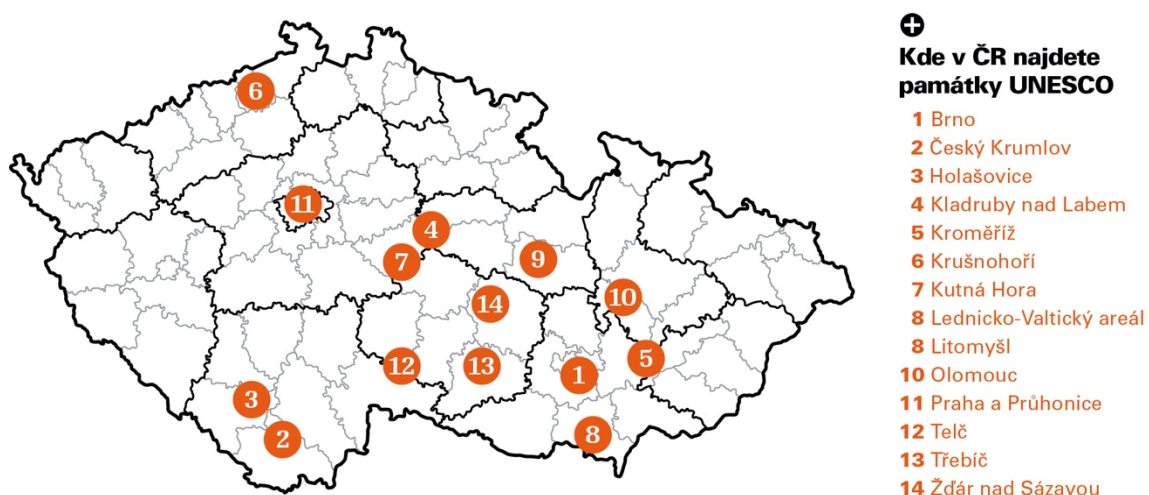
- i. představovat mimořádné přírodní jevy nebo oblasti s přírodní krásou mající mimořádný estetický význam
- ii. být mimořádně reprezentativními příklady hlavních stádií v dějinách Země, včetně svědectví o vývoji života, geologických procesech probíhajících při vývoji zemských útvarů nebo geomorfologických či fyziografických prvků majících vysoký význam
- iii. být mimořádně reprezentativními příklady ekologických a biologických procesů v průběhu evoluce a vývoje ekosystémů a společenství suchozemských, sladkovodních, přímořských a mořských rostlin a živočichů
- iv. obsahovat přirozená stanoviště nejreprezentativnější a nejdůležitější pro zachování biologické rozmanitosti in situ, včetně těch, kde přežívají ohrožené druhy mimořádné univerzální hodnoty z hlediska vědy nebo ochrany [26]

1.6 První památky na seznamu UNESCO

Mezi prvními památkami, které byly zapsány v roce 1978, najdeme polské město Krakow a solný důl Wieliczka, americký národní park Mesa Verde a Yellowstoneý národní park, katedrálu v německém městě Cáchy, etiopské křesťanské skalní kostely a Simiinský národní park v Etiopii, vikingskou osadu z 11. století a Nahannský národní park v Kanadě, ekvádorské hlavní město Quito, Galapážské ostrovy a senegalský ostrov Goreé. [39]

Prvními českými památkami, které se na seznam dostaly v roce 1992 byla historická centra měst Prahy, Telče a Českého Krumlova. V současnosti je na seznamu zapsáno 14 našich hmotných kulturních památek a 7 nehmotných kulturních památek. [39]

1.7 Památky zapsané na seznamu světového dědictví UNESCO

Obrázek 3 - mapa hmotných památek UNESCO v ČR

1.7.1 Hmotné dědictví

1.7.1.1 Vila Tugendhat – Brno

Rok zapsání: 2001

Poloha: Brno

Vstupné: 300-350 Kč, vstupenky jsou obvykle vyprodané na 2 – 3 měsíce dopředu

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Rodinný dům Tugendhatových je pionýrským dílem modernistické architektury, při jehož výstavbě Mies van der Rohe uplatnil koncept a materiály (ocel a tabulové sklo), které v rezidenční architektuře této doby nebyly obvyklé. Základní myšlenkou jeho konceptu vily byl dům s obrovským otevřeným prostorem s minimálním počtem příček a zdí postavený z ocele a tabulového skla. [39]

Jen málo soukromých domů je zapsáno na Seznamu kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jedním z nich je právě brněnská Vila Tugendhat, navržená německým architektem Ludwigem Miesem van der Rohe. Vila je ojedinělým příkladem moderního architektonického stylu, který se v Evropě vyvinul ve 20. letech 20. století a byl pojmenován funkcionalismus. Architektonická hodnota vily spočívá především v zdokonaleném využití moderních prostorových a estetických konceptů, k nimž patří např. zcela nové použité ocelové kostry jako skeletu pro rodinný dům spolu s betonem a sklem. Velká skleněná okna vizuálně propojila interiér vily s velkou okolní zahradou, tak jak je to běžné v japonské architektuře. Interiér vily včetně nábytku je díky architektu Ludwigu Miesemu van der Rohe jedinečný. [39]

Základní informace o vile

Vila byla postavena ve 30. letech 20. století na zakázku bohatého brněnského podnikatele Fritze Tugendhata a jeho manželky Gréty. Mies van der Rohe navrhl nejen samotnou budovu, ale také nábytek. K prvnímu kontaktu Tugendhatových s architektem, který kromě jiného byl posledním ředitelem Bauhausu, německé školy architektury a umění, došlo v roce 1928. O rok nato se začalo s výstavbou domu, do kterého se mohla rodina nastěhovat v prosinci roku 1930.

Vila Tugendhat je postavena v brněnské čtvrti Černé Pole a stojí na pozemku o rozloze přibližně 7 350 m². Samotná vila se rozkládá na ploše asi 1 200 m², zbytek pozemku tvoří zahrada. Třípatrová vila byla postavena ve svahu, v horní části veliké zahrady. Při pohledu z ulice nic nenapovídá, že se jedná o obrovskou stavbu, protože z toho místa je vidět pouze nejvyšší, tedy třetí patro. [39]

Obrázek 4 - Vila Tugendhat

1.7.1.2 Český Krumlov – historické centrum města

Rok zapsání: 1992

Poloha: Český Krumlov

Vstupné: od 50 – 200 Kč v závislosti na památce

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Český Krumlov se na listinu kulturního dědictví dostal jako jedinečný příklad malého středověkého města, které si vzhledem k mírovému vývoji v průběhu posledních 500 let zachovalo svou původní zástavbu, dokumentující vývoj města od doby gotické před dobu renesance až po baroko. Meandrovitě tekoucí Vltava, strmé kamenné svahy pod zámek a zahrady v bezprostředním okolí představují vizuálně jedinečný příklad integrace městského celku, zámku a okolní přírody. [39]

Český Krumlov patří k nejnavštěvovanějším městům jižních Čech. Ročně město navštíví více než jeden milion návštěvníků, z nichž je asi polovina ze zahraničí. Romanticky působící městečko leží uprostřed hezké, kopcovité krajiny asi 20 km jižně od Českých Budějovic. Rozkládá se na obou březích řeky Vltavy klikatící se pod vysokou skálou, na které stojí zámek, jehož počátky sahají do 13. století. Vltava vytváří ve městě esovitý meandr, který kromě toho, že je poetický, umožňuje pohled na zámek a na domy a kostely starého města z různých úhlů. Z toho důvodu patří Český Krumlov k nejfotogeničtějším městům u nás. [39]

Základní informace o městě

Panoramatu města vévodí tři věže. Největší z nich je válcovitá zámecká věž, která dominuje obrovskému zámeckému komplexu. Nedaleko od ní se nad střechy domů Latránu, čtvrtě rozprostírající se pod zámek, tyčí čtyřhranná věž kostela sv. Jošta. Naproti ní na kopci se nad domy starého města vypíná věž gotického kostela sv. Víta, kterou z jedné strany „stíní“ vysoká a štíhlá střecha klenoucí se nad hlavní lodí kostela. [39]

Vzhledem k tomu, že v historickém jádru Českého Krumlova nenajdete moderní budovy, můžete tady pozorovat přirozený růst města od 13. až po 19. století. Období bourání starého a

budování nového, které tak neblaze zasáhlo mnoho českých měst v 19. století, se Českému Krumlovu vyhnulo. [39]

1.7.1.3 Holašovice – areál vesnice

Rok zapsání: 1998

Poloha: Jihočeský kraj

Otevírací doba: volně přístupné

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Holašovice jsou neobvykle uceleným a zachovalým celkem vesnické lidové architektury v oblasti jižních Čech, která vešla ve známost jako selské baroko.

Holašovice jsou nejlépe zachovalou jihočeskou vesnicí s původními selskými statky z 18. a 19. století postavenými ve stylu tzv. jihočeského selského baroka. [39]

Základní informace o vesnici

Po tom, co byly v roce 1998 zapsány na seznam UNESCO, dostaly se na mapu světových turistických atrakcí. Dnes, do předtím turisticky nedotknutelné vesnice, proudí auta i autobusy s návštěvníky z celého světa. Ty na několik minut zaplaví náves.

Holašovice leží asi 15 km západním směrem od Českých Budějovic. Jedná se o vesnici založenou někdy v průběhu 13. století. Od roku 1292, kdy ji král Václav II. Daroval cisterciáckému klášteru ve vyšším Brodě, až do roku 1848 byla majetkem tohoto kláštera. Její jedinečnost spočívá v tom, že si zachovala svůj původní půdorys z doby, kdy byla založená. Vesnice má obdélníkový půdorys o rozměrech 210 x 70 metrů Uprostřed je rozlehlá náves s rybníčkem a kovárnou, okolo je 22 typických jihočeských statků. [39]

1.7.1.4 Arcibiskupský zámek a zahrady – Kroměříž

Rok zapsání: 1998

Poloha: Zlínský kraj

Vstupné: Vstupné do zámku je 150 Kč, do Květné zahrady 70 Kč. Vstupné do několika dalších menších objektů je nižší. Podzámecká zahrada je volně přístupná.

Důvod zapsání na seznam světového kulturní dědictví

Arcibiskupský zámek v Kroměříži, zapsaný na seznam kulturního dědictví, stojí pouhých pár kroků od Velkého náměstí, které tvoří centrum města. Dějiny zámku sahají do doby založení města, kdy na jeho místě stála nevelká tvrz obklopená malou trhovou osadou. Spolu se zámkem byly na Seznam kulturního a přírodního dědictví UNESCO zapsány také dvě zahrady. Ta první, která se nazývá Podzámecká, se nachází hned u zámku. Biskupové si dokonce vystavěli vchod, kterým se do zahrady vstupuje přímo ze zámku. Druhá zahrada se nazývala Libosad, dnes se jí říká Květná zahrada. Původně se nacházela mimo město, ale dnes je součástí města a od zámku je vzdálená necelé dva kilometry. [39]

Základní informace o zámku a zahradách

Tvrz, která ve středověku stála na místě zámku, byla později přestavěna na gotický hrad, jehož zbytky jsou dnes integrovány do zámecké věže. Doba husitská a celé 15. století je spojeno s turbulencemi a častou změnou majitelů zámku a města. Klid nastal až s příchodem olomouckého biskupa Stanislava Thurzy, kdy se počátkem 16. století situace města stabilizovala. Z této doby pochází zámecká věž, která svou výškou 34 metrů tvoří dominantu a symbol města. V polovině 16. století město postihl požár, což kromě jiného mělo za následek renesanční přestavbu hradu. [39]

Podzámecká zahrada byla založena počátkem 16. století a za těch pět set let, které od té doby uplynuly, několikrát změnila svou podobu. Ta dnešní pochází z 19. století, kdy byla někdejší renesanční, barokní a pak rokoková zahrada přestavěna na tehdy módní anglický lesopark.

Zahrada má nepravidelný tvar a rozkládá se mezi zámek a řekou Moravou. V ní náleží tři rybníky a jeden kanál a je protkaná několika potůčky a řadou stezek pro pěší návštěvníky. [39]

Květná zahrada vznikla v druhé polovině 17. století a je kombinací italské renesanční zahrady a francouzské barokní zahrady, tak jak ji známe z francouzského Versailles. Má pravidelný obdélníkový tvar o rozměrech 300 x 485 metrů a je dále rozdělená na řadu menších čtverců, které jsou navzájem oddělené živým plotem a diagonálně vedoucími chodníky. [39]

1.7.1.5 Historické jádro s chrámem a katedrálou – Kutná Hora

Rok zapsání: 1995

Poloha: Středočeský kraj

Vstupné: Základní vstupné do chrámu je 60 Kč, do Vlašského dvora 85 Kč

Důvod zapsání na seznam kulturního světového dědictví

Historické jádro Kutné Hory s chrámem sv. Barbory a s katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci je vynikajícím příkladem středověké architektury ve městě, jehož bohatství a prosperita byly založeny na stříbře. Gotické domy, které zdobily centrum města, a zejména gotický chrám, měly hluboký vliv na architekturu dalších středověkých měst. [39]

Základní informace o Kutné Hoře

Rozvoj Kutné Hory byl od počátku velmi úzce spjat s dolováním stříbra. V první polovině 13. století byly v Kutné Hoře objeveny zásoby tohoto kovu a město obdrželo právo na dolování. Krátce po objevení stříbra tady byla založena královská mincovna. Bohaté zásoby udělaly z Kutné Hory druhé největší město českého království. Konec slibného rozvoje přišel se snížením produkce ve 14. století a husitskými válkami o stolet později. Koncem 15. století došlo ke zvýšení produkce stříbra, se kterými byl spojen následný architektonický rozvoj města. Architektonickou perlou je zejména gotický chrám sv. Barbory, který se může zcela srovnávat s katedrálou sv. Víta v Praze. Spolu s katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci ovlivnily tyto dvě stavby architekturu dalších středoevropských měst. [39]

1.7.1.6 Lednicko-valtický areál – Lednice

Rok zapsání: 1996

Poloha: Jihomoravský kraj

Vstupné: Základní prohlídkový okruh v obou zámcích stojí 150 Kč, do některých dalších objektů se platí zvláštní vstupné

Důvod zapsání na seznam kulturního světového dědictví

Lednicko-valtický areál je vynikajícím příkladem kulturní krajiny cíleně vytvořené jediným rodem v období osvícenství a romantismu. Kombinací barokního, klasicistního a novogotického stylu u budov s uplatněním zásad anglického krajinného zahradnictví se tento areál stal vzorem pro další podobné areály v oblastech hraničících s Dunajem. [39]

Základní informace o areálu a Valticích

Lednicko-valtický areál patří k největším krajinným areálům v Evropě, které byly vytvořeny lidskou rukou, Vznikal asi 300 let. V roce 1996 byl areál o ploše asi 143 m² zapsán na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Počátky vzniku rozsáhlého přírodního areálu upraveného člověkem sahají do konce 18. století, kdy byl v Lednici založen park, který postupem času srostl s okolní přírodou. Koncem 18. století a v první polovině 19. století nechali Lichtenštejnové postavit ve zdejší krajině přes dvacet různých romantických budov a další menší stavby. Byly to často napodobeniny antických staveb, které byly citlivě umístěny do přírodního prostředí. K těmto stavbám patřilo několik zámečků, Belveder, chrám Tří Grácií, ruiny hradu Janohrad, minaret, kaple sv. Huberta, čtyři obelisky a několik dalších menších staveb. [39]

Valtice patří k městům s dlouho vinařskou tradicí. Svědčí o tom nejenom vinice v okolí města, ale také dva vinné sklepy – Zámecký sklep z roku 1640 a Křížový sklep, která je dnes v areálu místního vinařského závodu. Do Valtic se přijíždí zejména kvůli vínu. Město totiž kromě zámku a kostela na náměstí nemá mnoho architektonických památek. Na druhé straně má ale několik hezkých soukromých sklípků v Josefské a Střelecké ulici, kde se dá strávit ne jeden příjemný večer. V Zámeckém sklepě se můžete ochutnat a nakoupit sto našich nejlepších vín která jsou každoročně vybírána v rámci soutěže Salon vín České republiky. [39]

Obrázek 5 - Lednicko-valtický areál

1.7.1.7 Zámek a zámecký park – Litomyšl

Rok zapsání: 1999

Poloha: Pardubický kraj

Vstupné: 150 – 260 Kč

Důvod zapsání na seznam světových kulturních památek

Zámek v Litomyšli patří k nejkrásnějším renesančním zámkům u nás, vyniká zejména nádhernou sgrafitovou výzdobou. Důvodem zapsání na seznam vyla výjimečná celistvost renesančního zámku, který představuje dokonalý příklad šlechtické rezidence období renesance u nás. [39]

Základní informace o Litomyšli a zámku

Litomyšl, rodné město Bedřicha Smetany, který se zde narodil v roce 1824, se nachází asi 50 km jihovýchodně od Pardubic. Leží v nadmořské výšce něco málo přes 300 metrů a je obklopeno nízkými pahorky. Jedná se o jedno z nejstarších obydlených míst u nás. První písemná zmínka o zdejším hradě se týká roku 981 a nachází se v Kosmově Kronice české, ve které se píše, že východní hranicí panství Slavníka, otce sv. Vojtěcha, tvořil hrad Litomyšl: Rowněž k východu slunce proti králowství morawskému hrad pod lesem Switavě, který jest na rozhraní lesa. [39]

Zámek v Litomyšli se řadí mezi jedny z nejhezčích renesančních zámků u nás a zaujme svou nádhernou sgrafitovou výzdobou fasády ve tvaru psaníček. Zámek byl postaven italskými architekty v letech 1568 – 1581 na místě původního gotického hradu, který byl v průběhu staletí několikrát zničen a jehož zbytky byly integrovány do nového zámku. Renesance se k nám dostala koncem 15. století a nejdříve se projevovala v podobě menších architektonických prvků, jakými byl například tvar okna. Jedná se především o městský a šlechtický styl, pro který je typické zejména sgrafitované ztvárnění fasád a otevřené arkády. [39]

1.7.1.8 Sloup Nejsvětější Trojice – Olomouc

Rok zapsání: 2000

Poloha: Olomoucký kraj

Vstupné: zdarma

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Sloup Nejsvětější Trojice postavený v první polovině 18. století patří k nejvýznamnějším barokním sloupům, které jsou typickým architektonickým prvkem měst v oblasti střední Evropy. Mariánské sloupy se ve střední Evropě stavěly jako doklad katolické víry obyvatel měst v období baroka. Bohatá sochařská výzdoba 35 metrů vysokého sloupu je tak výrazem hluboké náboženské víry obyvatel. Tato víra se odráží v jedinečných sochách a sousoších s náboženskou tematikou, kterými je sloup ozdobený. [39]

Základní informace o sloupu Nejsvětější Trojice

Co se týče monumentality, výšky a sochařské výzdoby nemá v rámci střední Evropy konkurenta. Sloup vznikl díky iniciativě jediného člověka. Iniciátorem stavby byl místní architekt, kameník a sochař Václav Render (1669 – 1733), který sloup nejenom navrhl, ale také začal stavět, a to za své vlastní peníze. Souhlas městských zastupitelů získal především tím, že garantoval jeho dokončení. Rozhodl se totiž, že v případě smrti odkáže svůj majetek na dokončení sloupu.

Mariánské nebo také morové sloupy jsou typickým městským architektonickým prvkem. Stavěly se v období baroka v oblasti střední Evropy, a to zejména v Rakousku, Čechách, na Moravě a na Slovensku, v jižním Německu a v severní Itálii. Jejich původ leží ale o něco jižněji – v Římě na náměstí Santa Maria Maggiore a to pře stejnojmenným kostelem. [39]

1.7.1.9 Praha – historické centrum města

Rok zaspání: 1992

Poloha: Praha

Vstupné: různé, zaleží na objektech

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Praha byla na Seznam kulturního dědictví UNESCO zapsána jako jedno z nejhezčích evropských měst, co se týče polohy, a samozřejmě také díky jedinečnosti jednotlivých budov, které se v ní nachází. Historické centrum města unikátním způsobem dokumentuje růst města od středověku po dnešek. Oceněna byla také role Prahy při rozvoji křesťanství ve středověku a počínaje 14. stoletím také při rozvoji uměleckých a architektonických tradic, které sloužily jako model pro další města východní Evropy. [39]

Základní informace o Praze

Praha je atraktivní tím, že se může pochlubit jednou z nejrozsáhlejších městských památkových rezervací na světě. Jedná se o oblast zahrnující Staré Město, Malou Stranu a Hradčany. Projít ji pěšky z jednoho konce na druhý znamená vydat se na jednohodinovou procházku. Prahu ale dělá atraktivní ještě něco jiného. Je to její génus loci, tedy duch místa, něco, co se nedá vyjádřit na stupnici od 0 do 10, něco, co se nedá vyjádřit slovy. Dá se to pouze procítit, je to něco jako by prostor, architektura a obyvatelé byli přetaveni do poezie představivosti.

Staroměstská radnice s orlojem z 15. století, před kterým se každou celou hodinu vyváří shluk turistů čekajících na show 12 apoštolů, smrtkou, Turkem, kokrhajícím kohoutem a odbíjejícím hodinami. [39]

Týnský chrám je dominantou náměstí. Chrám, jehož dvě vysoké věže tvoří jeden ze symbolů Starého Města, tady stojí od poloviny 14. století. Jedná se o gotický kostel se zachovaným gotickým interiérem. [39]

Karlův most spojující Staré Město a Malou Stranu, nechal postavit v roce 1357 Karel IV. Most, který je dlouhý 516 metrů, byl vybudován přibližně na stejném místě, kde stál původně Juditin most. Karlův most byl postaven na 16 pilířích, a to podle návrhu Petra Parléře. Most je vyzdoben barokními sochami, nejstarší socha se nachází uprostřed mostu, jedná se o sochu sv. Jana Nepomuckého, jako jediná byla vytvořena z bronzu, ostatní sochy jsou z kamene. [39]

Obrázek 6 - Praha - historické centrum

1.7.1.10 Telč – historické centrum města

Rok zapsání: 1992

Poloha: Vysočina

Vstupné: zdarma

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Telč je příkladem středověkého města, které vzniklo podle jednotného plánu a které si zachovalo svůj původní půdorys a podobu. Ve městě se zachoval renesanční zámek a náměstí trojúhelníkového půdorysu s převážně renesančními budovami s fasádami z různých časových období. Město vzniklo podle jednotného plánu z důvodu politické kontroly a ekonomické expanze na území, které bylo v té době zcela pokryté panenským lesem. [39]

Základní informace o Telči

Telč, renesanční perla ležící v jižní části Vysočiny na historické hranici Čech a Moravy, je ze všech stran obklopena rybníky. I když dnes je město administrativně součástí Moravy, v minulosti bylo jinak. Ve 14. a 15. století patřilo město k panství pánů z Hradce, jedné z větví rodu Vítkovců, kteří ovládali východní část jižních Čech a své hlavní sídlo mělo v Jindřichově Hradci. Chloubou Telče je náměstí lemované měšťanskými domy převážně z období renesance. Náměstí má jednotnou, renesanční tvář, za kterou vděčí skutečnosti, že bylo postaveno za krátkou dobu. Doba baroka, která následovala, zanechala na náměstí velmi málo stop. Kromě několika fasád je to pouze barokní mariánský sloup uprostřed náměstí z 18. století. Architektonická jednota náměstí byla jedním z důvodů, proč byla Telč zapsána na Seznam světového dědictví UNESCO. [39]

Přesné datum založení Telče neznáme, půdorys náměstí ale. Napovídá, že město bylo založeno na křižovatce starých obchodních cest, z nichž jedna vedla z Jindřichova Hradce směrem na východ Třebíče a druhá pak ve směru na jih, a to konkrétně z Humpolce přes Dačice do Slavonic. Jeden z prvních písemných dokladů o existenci města pochází dokonce z rukou Karla IV., který v životopise popisuje, v jak žalostném stavu našel zemi po svém příchodu. [39]

1.7.1.11 Bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť – Třebíč

Rok zapsání: 2003

Poloha: Vysočina

Vstupné: zdarma

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Komplex někdejší židovské čtvrti, židovského hřbitova a baziliky sv. Prokopa jsou připomínkou koexistence křesťanské a židovské kultury a vzájemné výměny kulturních hodnot od středověku až po 20. století. Někdejší židovská čtvrť nabízí jedinečné svědectví o životě židů v diaspoře a různých aspektech života židovské komunity ve střední Evropě. [39]

Základní informace o městu

Třebíč, město spíše nenápadné a ležící mimo známé turistické magistrály, a přece se v něm zachovala památka, s jakou se v Evropě nesečkáte. Alespoň co se týče rozsahu. Tou památkou je někdejší židovská čtvrť, která nám dává nahlédnout do způsobu každodenního života střeoevropských židů. Koncem 18. století tvořilo židovské obyvatelstvo asi 60 % obyvatel města a Třebíč měla jednu z největších židovských obcí na Moravě. [39]

Třebíčská židovská čtvrť je jedinečná, protože se jedná o jedinou původem středověkou židovskou čtvrť, která se zachovala až do dnešních dnů. Je unikátní nejenom u nás, ale také v rámci celé Evropy, protože židovské čtvrtě, které by se kompletně zachovaly nejenom půdorysně, ale také s původními budovami, V Evropě nenajdeme. [39]

1.7.1.12 Žďár nad Sázavou – poutní kostel

Rok zapsání: 1994

Poloha: Jihomoravský kraj

Vstupné: 110 Kč

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Kostel sv. Jana Nepomuckého je vynikajícím příkladem architektonického stylu propojujícího gotiku s barokem.

Základní informace o kostelu

Poutní kostel postavený na počest sv. Jana Nepomuckého stojící na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou patří k nejvýznamnějším dílům Jana Blažeje Santiniho-Aichela, tvůrce a nejvýznamnějšího představitele barokní gotiky. Barokní gotika, někdy nazývaná také jako gotizující baroko, byla stylem spojujícím gotiku s barokem a setkáme se s ní zejména v klášterech na našem území. Tento styl vznikl koncem 17. století a je spoje s postupnou obnovou klášterů zničených během třicetileté války. Byla to doba barokní, ale kláštery byly většinou gotické. Hodně financí kláštery po válce, která zničila celou Evropu, neměly, a tak při přestavbě zničených gotických klášterů opati po architektech požadovali integraci gotických částí do vznikající barokní přestavby. A Jan Blažej Santini-Aichel to uměl. Dokázal si získat důvěru opatů a také uměl stavět tak, jako to stavebníci chtěli. Svědčí o tom také skutečnost, že dvě jeho díla, kromě kostela sv. Jana Nepomuckého je to také klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci u. Kutné Hory, se dostala na Seznam kulturních památek UNESCO. [39]

1.7.1.13 Kladruby nad Labem – kulturní krajina hřebčína

Rok zapsaní: 2019

Poloha: Pardubický kraj

Vstupné: různé, záleží na objektech

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Na seznam památek UNESCO byla zapsána kulturní krajina, ale hlavně hřebčín. Představuje totiž významný úkaz lidské civilizace, kterým byl po dlouhou dobu umělý chov koní pro společenské, reprezentativní, hospodářské i vojenské účely. Významným v hřebčíně je specializovaný chov ceremoniálních a reprezentativních koní. Kulturní krajina hřebčína je vynikajícím spojením díla přírody a člověka. Tento výjimečný komplex byl po staletí vytvářen tak, aby byly optimální podmínky pro chov a výcvik ušlechtilých plemen koní. Okolí kolem hřebčína není po celou dobu nijak narušeno moderní dobou, krajina tak zůstala stále stejná. Kvalitě pastvin je zde dopomáháno i uměle vybudovanými vodními kanály. Rozsah hřebčína zůstává po staletí stejný. Nadále slouží k chovu tzv. starokladrubských běloušů, kteří jsou nejstarším českým plemenem. Tito koni se nevyskytují v žádném jiném hřebčíně na světě. Hřebčín tyto bělouše dodává švédskému a dánskému královskému dvoru, jednoho bělouše také dostali jako svatební dar princ William s manželkou Kate. [10]

Základní informace o hřebčíně

Hřebčín v Kladrubech nad Labem patří mezi nejstarší hřebčíny na planetě. V 16. století, konkrétně v roce 1579, byl dvorní hřebčín povýšen Rudolfem II. na císařský dvorní hřebčín. Od té doby se stal domovem starokladrubských koní, jedinečného českého plemene, vyšlechtěného pro ceremoniální účely panovnických dvorů. V roce 2002 byl hřebčín jmenován národní kulturní památkou, a to včetně stáda starokladrubských běloušů. [11]

Hřebčín prošel rozsáhlou rekonstrukcí, díky které areál hřebčína opět získal svůj klasicistní vzhled. Hřebčín pořádá jak prohlídky, tak i několik slavnostních akcí, kde je možnost spatřit starokladrubské koně přímo v akci. Významnými akcemi jsou Rudolfův pohár, to jsou

mezinárodní závody spřežení, další významnou akcí je Den starokladrubského koně, Kladruby naruby. [10]

1.7.1.14 Krušnohoří – hornická kulturní krajina

Rok zapsání: 2019

Poloha: Krušné hory

Vstupné: Štola Johannes – 350 Kč, Důl Martinus 150 Kč

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Zdůvodnění výjimečné světové hodnoty Hornického regionu Erzgebirge/Krušnohoří se podkládá mimo jiné celosvětovými známými vynálezy a obnovami v oblasti báňských a hutních technologií, které se obzvláště v 16. století, ale i později úspěšně šířily z Krušnohoří do celé Evropy i zámoří, a o celosvětový význam Krušných hor pro vývoj báňské administrativy, legislativy a školství, ale také měnových systémů. Pochází odtud příběh o jáchymovském tovaru, z nějž se vyvinulo platidlo na více než 300 let, které se používalo v celé Evropě, dal i název i americkému dolaru. Toho pohoří je výjimečné díky široké škále nerostných surovin. V Krušných horách vznikla jedinečná hornická krajina s unikátními památkami, díky více než 800 letům téměř soustavné těžby a zpracování rud. Kromě hnědého uhlí se tady nachází i měď, železo, uran, kobalt, lithium, nikl a samozřejmě stříbro a cín. [1]

Základní informace Hornické krajiny Abertamy – Boží dar – Horní blatná

V okolí Horní Blatné, Abertamu a Božího Daru je možnost narazit na řadu stop po rýžování a hlubinné těžbě cínových rud. Nejzajímavější jsou Vlčí jámy na Blatenském vrchu, rozsedliny, které vznikly propadením stropů podzemních vytěžených komor, podzemí dolu Mauritius na Hřebečné a důl Červená jáma. Dodnes se využívá funkční, skoro 13 km dlouhý Blatenský vodní příkop, který byl vybudován v 16. století, aby přiváděl vodu pro cínové doly kolem Horní Blatné. Za návštěvu stojí i samotná Horní Blatná, jde o renesanční město, které bylo vybudováno na zelené louce. Také se zde nachází muzeum s expozicí těžby cínu – ostatně Horní Blatná byla jediným horním městem v Krušných horách, které vzniklo kvůli těžbě jiných než stříbrných rud. [1]

1.7.2 Nehmotné památky UNESCO

1.7.2.1 Loutkářství

Rok zapsaní: 2016

Loutkové divadlo v České republice a na Slovensku představuje nedílnou součást divadelní tradice obou zemí. Jedná se o tradiční formu zábavy, která kromě cíle pobavit mladého diváka sleduje také výchovný cíl, kterým je sdělovat mladým divákům vizi spravedlivého světa založeného na dodržování morálních hodnot.

Vše začalo ale trochu jinak, totiž jako zábava pro dospělé. Již v roce 1697 se na Kuksu hraběte Šporka pro lázeňské hosty hrálo loutkové divadlo, ve kterém vystupovala pulcinella, což byla klasická postava vycházející z komedie dell'arte. Z postavy pulcinelly se později vyvinul německý Kasperle a z něj český Kašpárek.

Současné loutkářství, používající podobně jako v minulosti většinou dřevěné loutky, navazuje na dlouhou tradici minulých loutkářů, kteří počínaje polovinu 18. století putovali se svými divadly po celé zemi a přinášeli lidem zábavu. Loutkové divadlo neboli marionetové divadlo bylo první formou divadelního umění, se kterým se obyčejný člověk v minulých staletích setkával.

Jednou z prvních divadelních postav, se kterými se diváci v minulosti setkávali a která má pořád své místo v loutkovém divadle, byla postava Kašpárka, ve slovenštině Gašparka. Komického Kašpárka, který udržoval kontakt mezi divákem a loutkařem a komentoval dění, uvedl na scénu zakladatel českého loutkářství Matěj Kopecký počátkem 19. století, krátce po tom, co se Kasperle objevil na scéně v Německu.

Po založení Československa v roce 1918 zažilo jak české, tak i slovenské loutkářství svůj zlatý věk. Byla to doba, kterou proslavil zejména loutkoherc Josef Skupa, který v roce 1930 založil v Plzni Divadlo Spejbla a Hurvínka. Jeho věčně poučující a popletený taťulda Spejbl a jeho prostořeký syn Hurvíněk šířili a pořád šíří slávu československého loutkoherectví ve více než 30 zemí světa.

Od 60. let se začaly v československém loutkoherectví uplatňovat moderní a experimentální postupy, ke kterým patřil např. výstup živého herce na jevišti společně s loutkami. K těmto experimentálním postupům můžeme přičíst také černé divadlo. Jedná se o divadlo, ve kterém se černě odění herci pohybují po jevišti, takže nejsou vidět. Pozorovatelné jsou pouze osvětlené rekvizity a různé předměty, kterými herci pohybují a které tak vypadají, jako by se

samy pohybovaly po jevišti. Loutkářství bylo zapsáno na Seznam nemotného kulturního dědictví v roce 2016. Jedná se o společný zápis na Slovenskou republiku.

1.7.2.2 Jízda králů

Rok zapsání: 2011

Jízda králů je lidový obyčej, jehož původ je neznámý a který se u nás udržuje na Slovácku a na Hané. Obyčej, který se v první polovině 20. století dodržoval v mnoha vesnicích, je dnes ojedinělý. [39]

Podle historiků se jízda vyvinula z velikonočních procesí nebo z královských průvodů. Nejpopulárnější Jízda králů u nás se koná poslední neděli v květnu ve Vlčnově kousek od Uherského Brodu, a to již od roku 1808. Jízda začíná setkáním osmnáctiletých kluků s dívkami v domě krále, odkud se jde do kostela na mši a pak na radnici za starostou. Tady začíná vlastní jízda, při které je král, kterým musí být mladý chlapec, s bílou růží v ústech, doprovázen mladými muži, kteří se nazývají legrúti nebo vyvolávači. Průvod jde vesnicí a zastavuje se u jednotlivých domů, kde vyvolávači vyvolávají na adresu majitelů různé, většinou legrační průpovídky a žádají o finanční dary pro krále. Přihlízející, popřípadě majitelé domů, jim je dávají do bot nebo do zvláštní pokladničky. Celá mladická kavalkáda sedí na koních ozdobených pentlemi, je samozřejmě v krojích a je doprovázena lidovou hudbou. [39]

Dlouhou tradici má jízda v sousedním Hluku, kde se pořádá jednou za tři roky. První zmínka o jízdě v této vesnici je z roku 1865. Další jízdy se pořádají v Kunovicích, Kyjově, v Hroznové Lhotě na Hodonínsku a v Kojetíně a Chropyni na Hané. Poslední léta se dá

pozorovat tendence obnovovat tyto průvody také v jiných městech a obcích. [39]

Obrázek 7 - Jízda králů

1.7.2.3 Masopust

Rok zapsání: 2010

Masopustní průvody byly v minulosti známé snad ve všech vesnicích u nás.

Největší tradici mají tyto obchůzky, při kterých převlečení muži v maskách obcházejí vesnici a zastavují se u jednotlivých domů s přáním všeho dobrého jejich majitelům, na Hlinecku. Tady, v místní části Hlinska, která se nazývá Blatno, a ve vesnicích Hamry, Vortová a Studnice se masopustní průvody zachovaly v nejautentičtější podobě a od roku 2010 jsou zapsány na Seznamu nehmotného kulturního dědictví. Obchůzky tady mají přísná pravidla stanovující počet masek a jejich pořadí z průvodu. Při obchůzkách se masky zastavují u jednotlivých domů a přejí hospodáři úspěšnou úrodu v příští sezóně a hodně úspěchů. Za odměnu dostanou koblihu a kořalku. Průvod končí poražením jedné z masek a tradiční vesnickou zábavou. [39]

1.7.2.4 Slovácký verbuňk

Rok zapsaní: 2005

Slovácký verbuňk je mužský lidový tanec založený z větší části na improvizaci. Tančí se za doprovodu cimbálové muziky nebo dechovky, a to zejména na Slovácku. [39]

Před samotným tancem, který je plný skoků, otoček, výskoků a podřepů, tanečník nejdříve zazpívá jednu verbuňkovou píseň. Jedná se o tanec, kterým se mladí muži loučili s vesnicí před svým odchodem na vojnu, tedy na vojenskou službu, jak to napovídá samotné označení tance. Slovo verbuňk je odvozeno z německého slova die Werbunk, které kromě jiného znamená verbování, tj. nábor mladých branců do vojska. Zatímco v minulosti se tančil při příležitosti hodů, fašanku a jiných slavností, dnes se s ním nejčastěji setkáte na různých moravských folklorních festivalech, z nichž nejznámější je Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici. [39]

1.7.2.5 Sokolnictví

Rok zapsaní: 2016

Sokolnictví bylo a je rozšířeno po celém světě a je zřejmé, že patřilo k nejstarším formám lovu a zřejmě také ke kratochvílím člověka. Nejstarší vyobrazení člověka a dravého ptáka na našem území pochází z období Velké Moravy. Jedná se o vyobrazení člověka, zřejmě velmože, sedícího na koni s ptákem na ruce, které najdeme na jedné stříbrné medaili. [39]

Sokolnictví vzniklo někde v otevřených stepích Střední Asie v období před asi 3000 lety, odkud se přes Írán a Indii dostalo na Střední východ a dále do Evropy, kde bylo velice oblíbené ve středověku. Lov pomocí dravých ptáků byl v Evropě oblíbený zejména v období křížových výprav. První kniha o sokolnictví byla napsána již ve 13. století a lov pomocí sokolů byl spjat s královskými dvory a šlechtou. Jeho úpadek se v Evropě spojuje s úpadkem feudalismu a zavedením nových druhů zbraní a lovu. Sokolnictví se udrželo a je velmi oblíbené v arabských zemích a podobně jako v minulosti i tady je doménou vyšších vrstev. Dodneška se udrželo také v zemích, odkud pochází, a to v Kazachstánu a Kirgizii. [39]

O dlouhé a široce zakotvené tradici sokolnictví svědčí také skutečnost, že na seznam nehmotného dědictví lidstva ho navrhlo 18 zemí. Kromě naší země to jsou Belgie, Francie, Itálie, Jižní Korea, Katar, Kazachstán, Maďarsko, Maroko, Mongolsko, Německo, Pákistán, Portugalsko, Rakousko, Saudská Arábie, Spojené arabské emiráty, Sýrie a Španělsko. [39]

1.7.2.6 Modrotisk

Rok zapsání: 2018

Poloha: Strážnice

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Modrotisk je tradiční technika potisku, která vznikla v 18. století, dodnes zdobí kroje na Moravě. Některé dřevěné formy na tisk v převážně rodinných dílnách jsou až 300 let staré a užívá je někde až sedmá generace tiskařů. [8]

Základní informace

Látka se potiskne chemickou směsí, která později zabrání jejímu probarvení, takže vytištěné vzory zůstanou bílé. V konkrétní sklárně se nachází přes 20 tisíc vzorů ozdob z foukaných perlí a trubiček, některé pochází ze začátku 20. století. Výrobna zaměstnává padesátku lidí, funguje na stejném místě od roku 1902.

Šlo o společnou nominaci Česka, Slovenska, Maďarska, Německa a Rakouska. [17]

1.7.2.7 Perličkové ozdoby z Poniklé

Rok zapsání: 2020

Poloha: Liberecký kraj

Důvod zapsání na seznam světového kulturního dědictví

Skleněné foukané ozdoby, které jsou ručně zdobené se nacházejí v Poniklé na Semilsku.

Firma Rautis je výjimečná svou jedinečnou technologií, která se nikde jinde na světě nevyskytuje. [9]

Unikátní manufakturní výroba je zapsaná na národním seznamu nemateriálních svátků tradiční lidové kultury, nominací pro zápis se Seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO připravovalo Muzeum Českého ráje v Turnově. [9]

Základní informace o obci Poniklá

Jméno obce Poniklá má dvě možná vysvětlení, buď podle menšího potoka, který se místy zcela ztrácí v zemi a zase se objevuje na jiném místě – zkratka „poniklá“ nebo podle byliny koniklec horský, staročeský název „poniklec“. První dochované záznamy pochází z roku 1354 a od 16. století patřila Poniklá k významným vývozcům lněného plátna, nejdříve domácí výroba a posléze manufaktury. [9]

Dodnes se ozdoby v Poniklé vyrábějí stejně jako dříve, i po sto letech jsou nejoblíbenější běžné vzory jako vánoční vločky a hvězdičky. Každý rok se v ponilské manufaktuře vyrobí až 150 tisíc kusů a podle 20 tisíc různých vzorů. Ozdoby nepatří k nejlevnějším, nicméně jde o ruční výrobu a co kus, to originál. Každý výrobek je tvořen zhruba z devadesáti procent lidskou prací. Říká se, že pokud by měla cena zahrnovat skutečné náklady, byla by dvojnásobně vyšší. [9]

2 Praktická část

2.1 Metodika

Metodika se může definovat jako obecně pracovní postup nebo nauka o metodě. Metodika v oblasti metodologie vědy je metoda vědecké práce. V oblasti pedagogiky je metodika nauka o metodě vyučování v určitém oboru, teorie vyučování. [18]

Dotazník jako metodika

Jednou z nejčastějších a nejužitečnějších metod sběru dat je dotazník. Je to poměrně rychlé, snadné finančně nenáročné zkoumání, které spočívá na anonymitě a počtu respondentů. Díky tomuto dotazníkovému šetření lze vyvodit cíle.

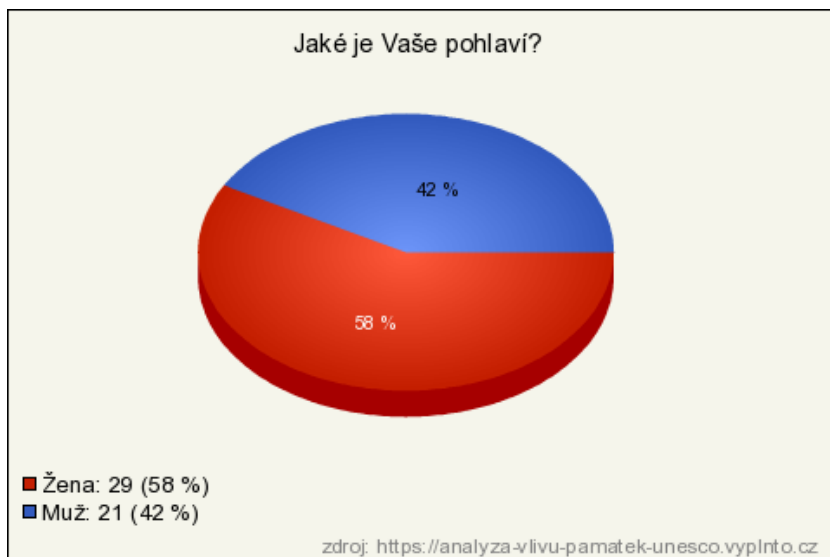
Díky této metodě je možnost nahromadit větší část dat s méně podrobnými informacemi. Tyto informace mohou být aplikovány na širší okruh lidí.

Náležitosti dotazníkového šetření

Dotazník by měl být napsaný jednoduše, srozumitelně, měl by klást důraz na snadnou orientaci, přehlednost a na gramatiku. Dotazník by neměl být moc dlouhý.

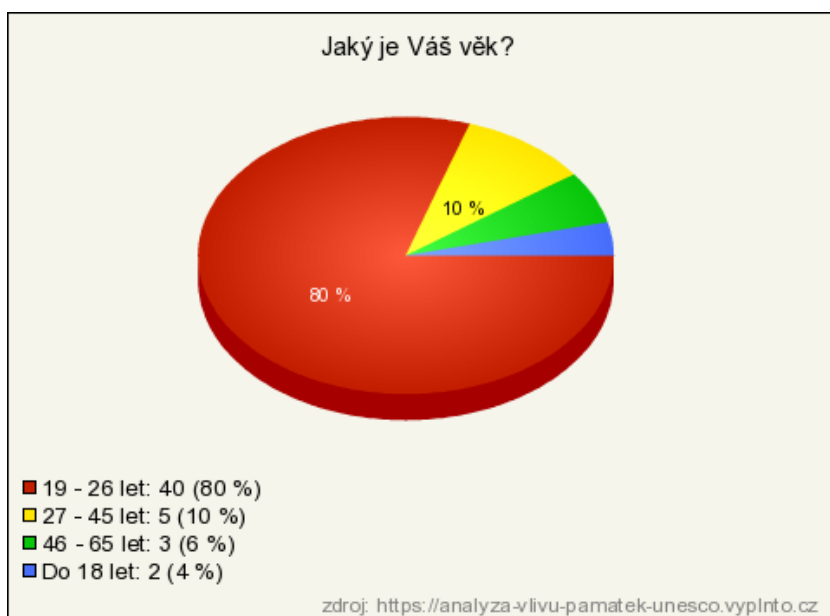
Při tvoření dotazníku je třeba mít předem stanovené cíle průzkumu, aby nedošlo k situaci, že není splněno očekávání a cíl.

Struktura dotazníku by měla být stanovena tak, aby už na začátku respondenta neodradila, třeba příliš dlouhými otázkami. Nejdůležitější část by měla být v hlavní části, uprostřed, kde se respondent bude nejvíce soustředit. Na konci dotazníku by pak měly být snadnější a kratší otázky.

Graf 1 Jaké je Vaše pohlaví?

Mezi tázanými bylo více žen (58 %) než mužů (42 %).

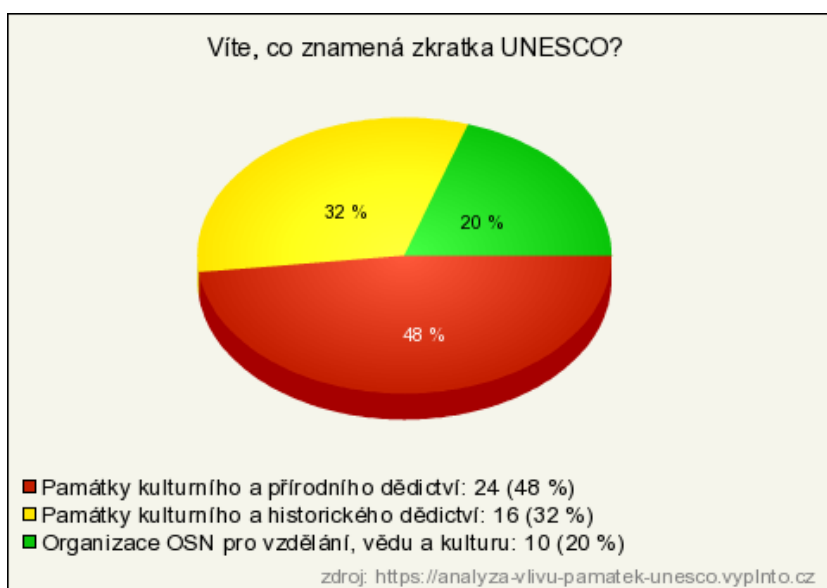
Graf 2 Jaký je Váš věk?

Většinou odpovídali lidé ve věku mezi 19 – 26 lety (80 %). Poté bylo nejvíce tázaných ve věku 27 – 45 let (10 %), v rozmezí věku 46 - 65 let byli 3 lidé (6 %) a pouze 2 lidé byli ve věku do 18 let (4 %).

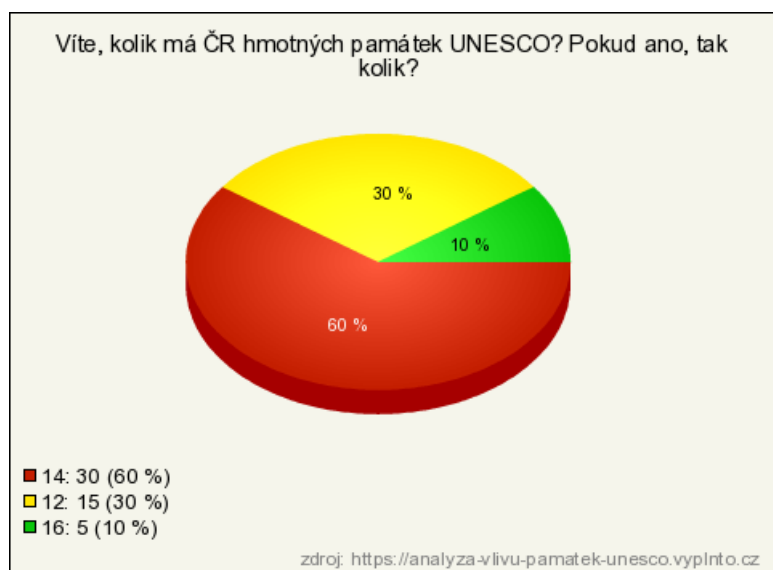
Graf 3 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Tázaní mají s největší částí ukončené středoškolské vzdělání s maturitou a na druhém místě vysokoškolské vzdělání.

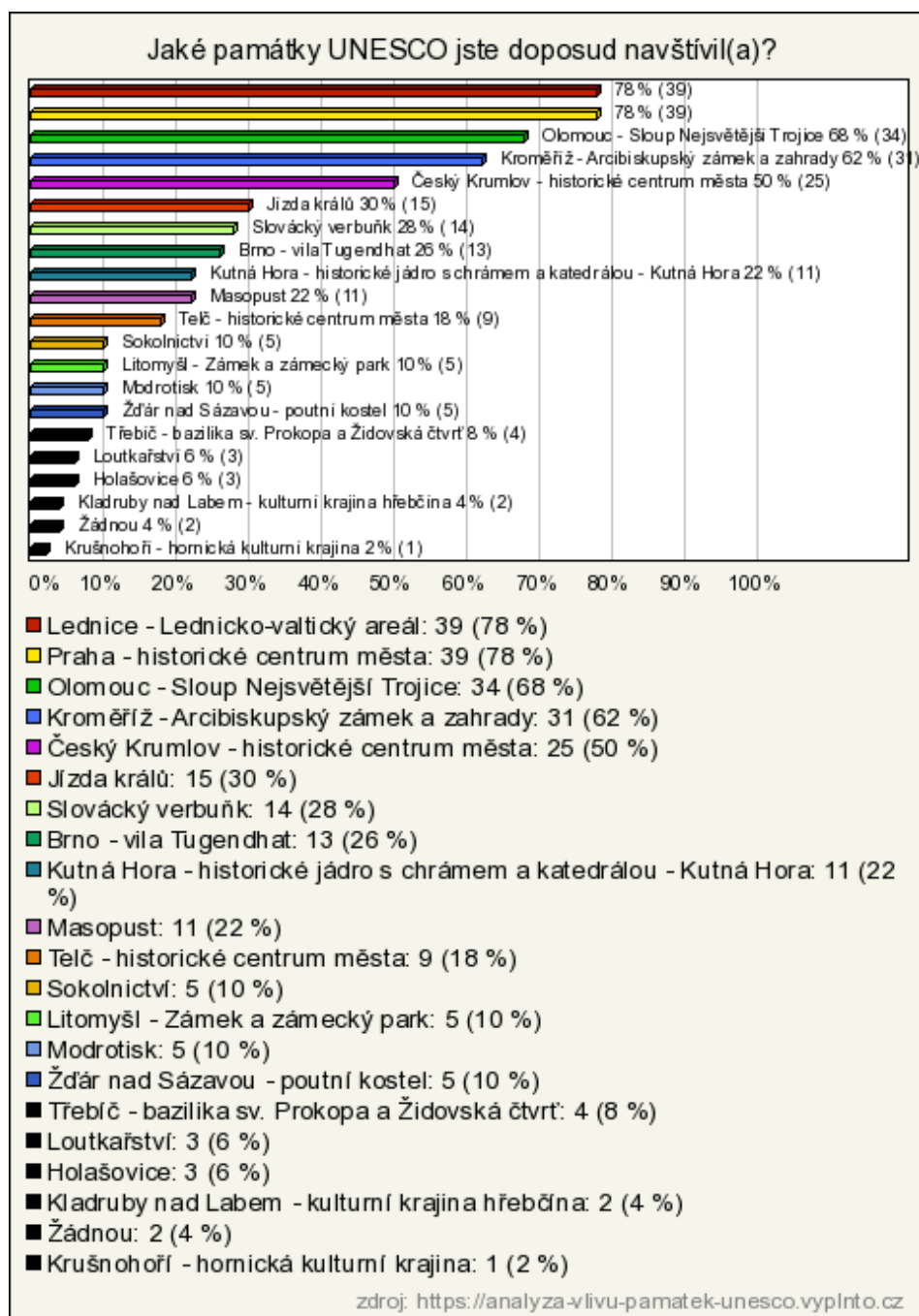
Graf 4 Víte, co znamená zkratka UNESCO?

Díky dotazníku jsem zjistil, že pouze pětina tázaných přesně ví, co pojem UNESCO znamená. Nejvíce totiž lidé vybírali variantu, že se jedná o památky kulturního a přírodního dědictví (48%), poté volili variantu, že zkratka znamená památky kulturního a historického dědictví (32%).

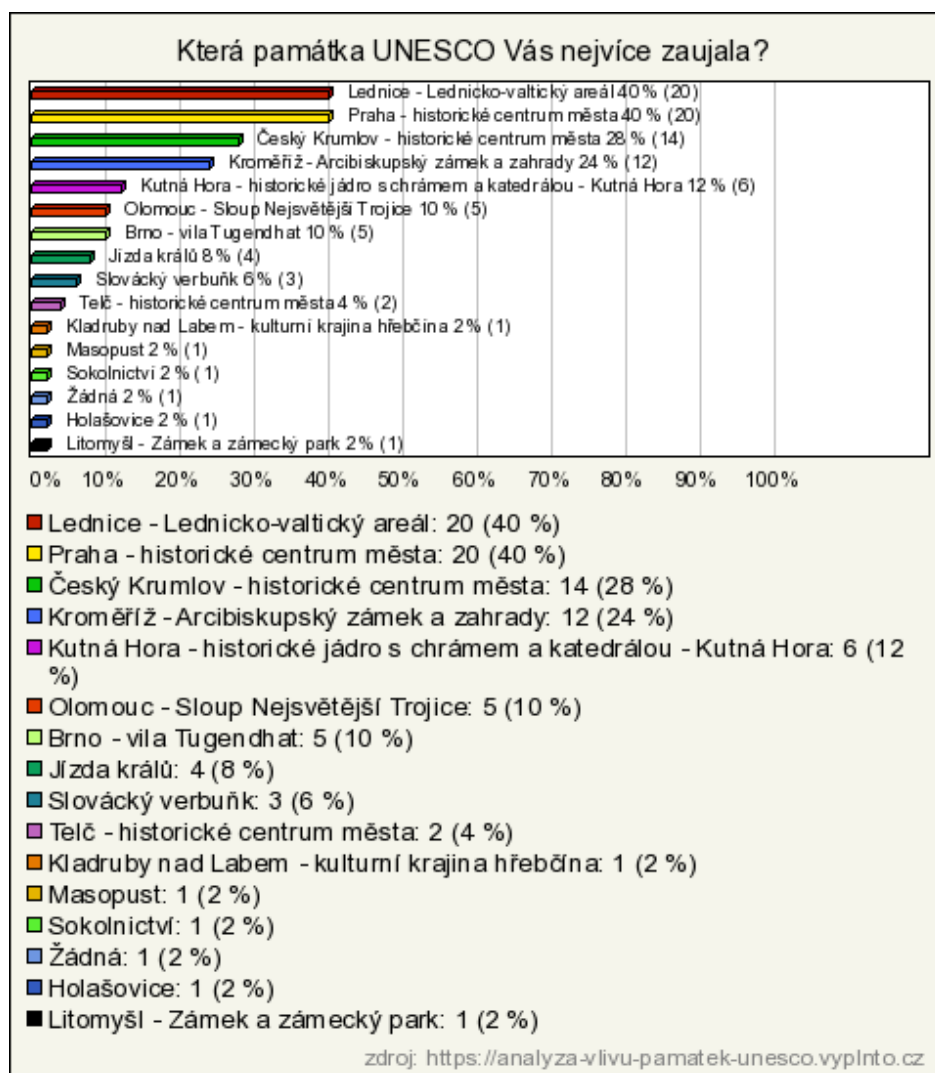
Graf 5 Víte, kolik má ČR hmotných památek UNESCO? Pokud ano, tak kolik?

Větší část (60 %) věděla, že je v České republice 14 hmotných památek. 30 % zvolilo možnost, že je v České republice 12 hmotných památek. A nejméně (10 %) dotázaných si vybralo variantu, že zde máme 16 hmotných památek UNESCO.

Graf 6 Jaké památky UNESCO jste doposud navštívil(a)?

Nejčastěji navštívenými památky jsou Lednicko-valtický areál a Praha, poté Olomouc, je to i tím, že většina tázaných byla z mého okolí, tedy Zlínského kraje, proto jsou častěji navštěvovány památky na Moravě. Zde si mohli tázaní vybírat více odpovědí.

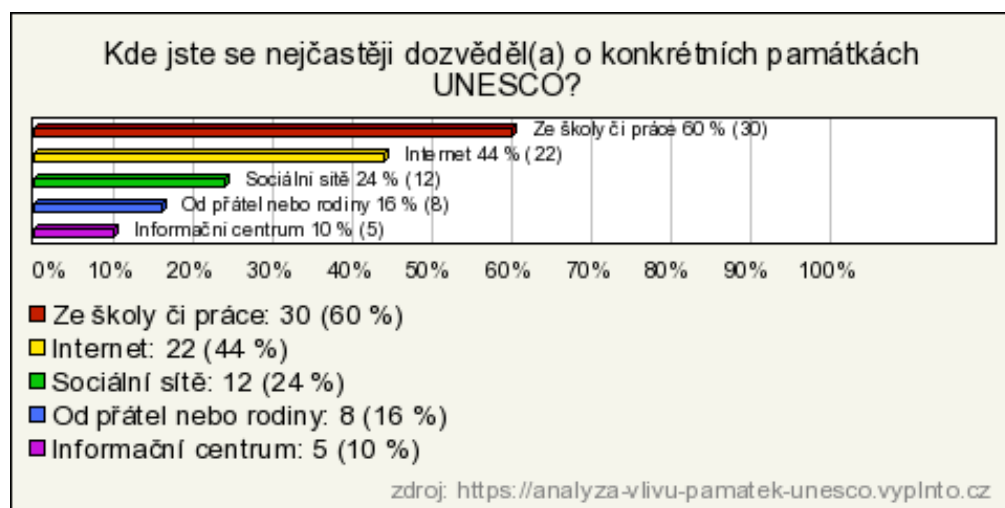
Graf 7 Která památka UNESCO Vás nejvíce zaujala?

Nejvíce zajímavá tázaných přišla Lednice, s tím musím souhlasit, také si myslím, že Lednicko-valtický areál opravdu stojí za návštěvu, a Praha, která se určitě má čím pyšnit, historické centrum je opravdu nádherné. Zde si mohli tázaní vybírat více možností.

Graf 8 Domníváte se, že zapsáním památky na Seznam UNESCO se zvýšila návštěvnost turistů v dané lokalitě?

Tady byly odpovědi skoro zcela jasné, většina (43 %) se shodlo, že se zapsáním památky na Seznam UNESCO zvedla návštěvnost v dané lokalitě.

Graf 9 Kde jste se nejčastěji dozvěděl(a) o konkrétních památkách UNESCO?

Nejčastěji se osoby dozvěděli o památkách UNESCO z práce a školy (60 %), proto je na místě pochválit školské zařízení, že dobře informují a plánují výlety po památkách. Další nejčastější odpovědí byl internet (44 %). Nejméně (10 %) se tázání dozvěděli o památkách UNESCO z informačního centra. Zde si mohli dotázaní vybrat více možností.

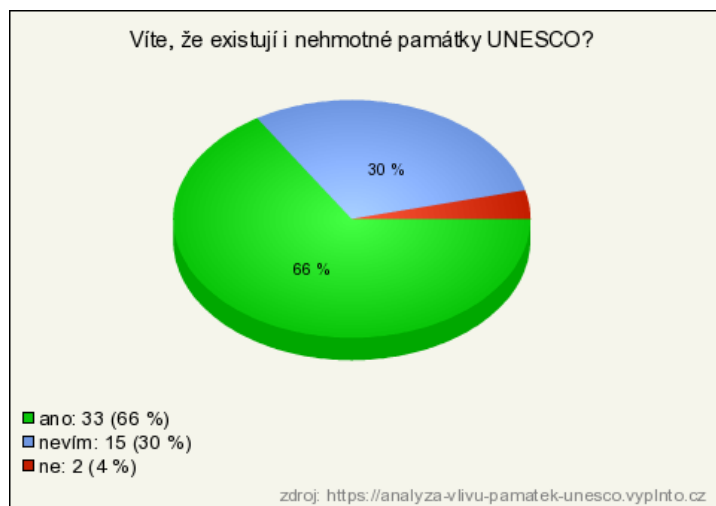
Graf 10 Jakým způsobem cestujete za těmito památkami?

Tato otázka byla zodpovězena skoro jednoznačně, většina (70 %) tázaných cestuje za památkami autem. Druhou nejčastější odpovědí bylo cestování vlakem (18 %) Pouze pár lidí (4 %) volí organizovaný zájezd a cestu autobusem. Já preferuji také cestování autem, a nebo na kole.

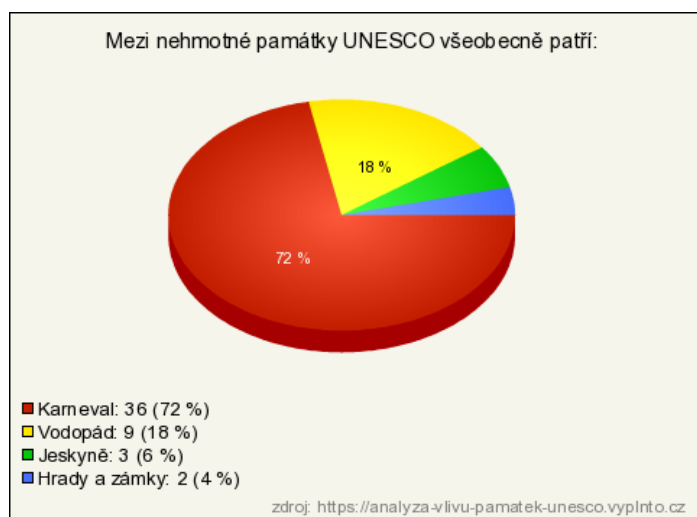
Graf 11 Která památka by si podle Vás nejvíce zasloužila být zapsána na Seznam UNESCO?

U lidí zvítězili lázně Luhačovice (30 %) a těsně za nimi se umístil Karlštejn – hrad (28 %). Podle mě by si to zasloužila terezínská pevnost, má to svou historii a stojí to určitě za navštívení, tuto odpověď zvolili tázaní na třetím místě (22 %).

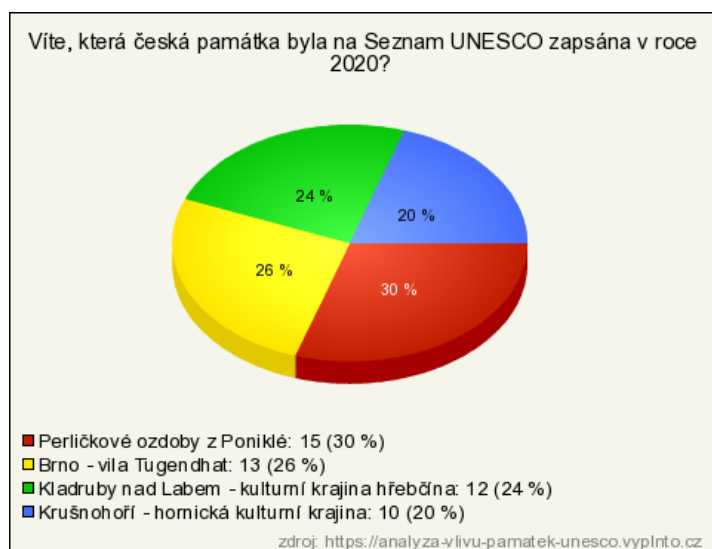
Graf 12 Víte, že existují i nehmotné památky UNESCO?

Lidé ví i o nehmotných památkách UNESCO (66 %). Zbýlých 17 lidí (34 %) o nehmotných památkách nikdy neslyšeli. Je to i možná tím, že naše první nehmotná památka byla na Seznam zapsána teprve v roce 2005.

Graf 13 Mezi nehmotné památky UNESCO všeobecně patří:

Ve většině případech lidé vybrali správnou možnost, karneval (72 %). Druhou nejčastější odpovědí byl vodopád (18 %). A nejméně pak lidé volili variantu jeskyně (6 %) a hrady a zámky (4 %).

Graf 14 Víte, která česká památka byla na Seznam UNESCO zapsána v roce 2020?

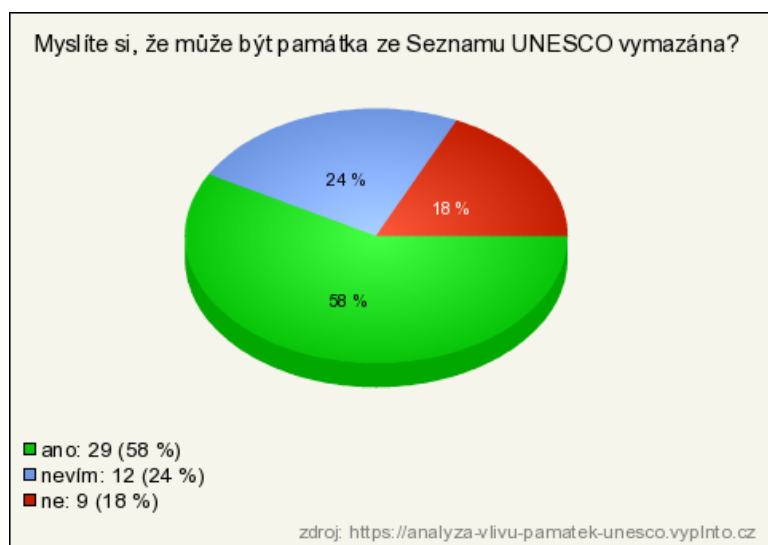
U této výzkumní otázky byly všechny odpovědi velmi těsné, přesto větší část správně odpověděla, že poslední památka, která byla přidána na Seznam UNESCO byly perličkové ozdoby z Poniklé (30 %), druhou nejčastější odpovědí byla Vila Tugendhat (28 %) a jako třetí nejčastější odpověď byly Kladruby nad Labem – kulturní krajina hřebčína (24 %), nejméně častou odpovědí bylo Krušnohoří – hornická kulturní krajina (20 %).

Graf 15 Víte, které české památky byly na Seznam UNESCO zapsány jako první?

Zde drtivá většina (80 %) dotázaných správně odpověděla, že první české památky na Seznam UNESCO v České republice jsou Historická centra měst – Prahy, Českého Krumlova a Telče,

bylo to v roce 1992. Další nejčastější volenou možností (12 %) byla Jízda králů, Lednicko-valtický areál a Kroměříž. Zbylé odpovědi byly voleny už pouze pár tázanými.

Graf 16 Myslíte si, že může být památka ze Seznamu UNESCO vymazána?

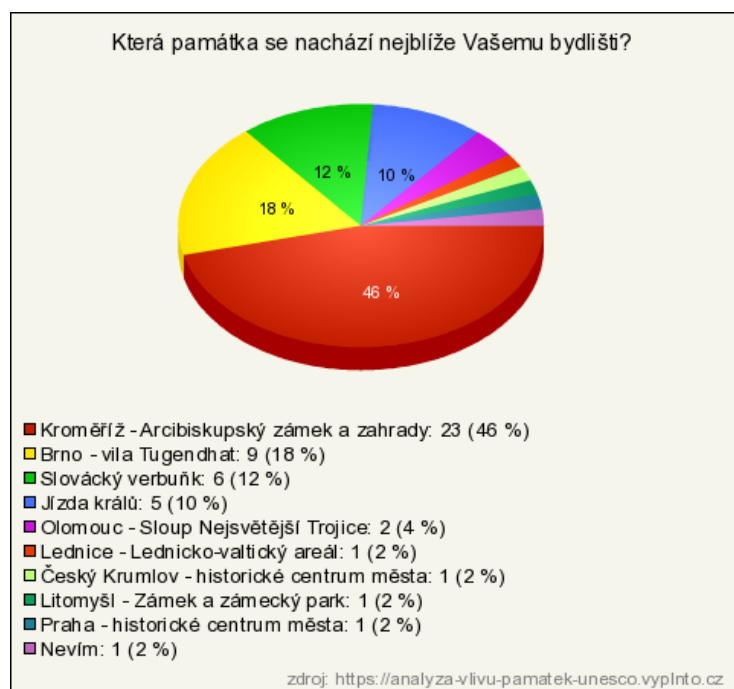
Větší část tázaných (58 %) vybralo variantu, že mohou být památky ze Seznamu vymazány, ale dost lidí buď nevědělo (24 %) a nebo si myslelo, že památky nemohou být ze Seznamu UNESCO vymazány (18 %).

Graf 17 Jaký byl důvod návštěvy místa, kde se památka nachází?

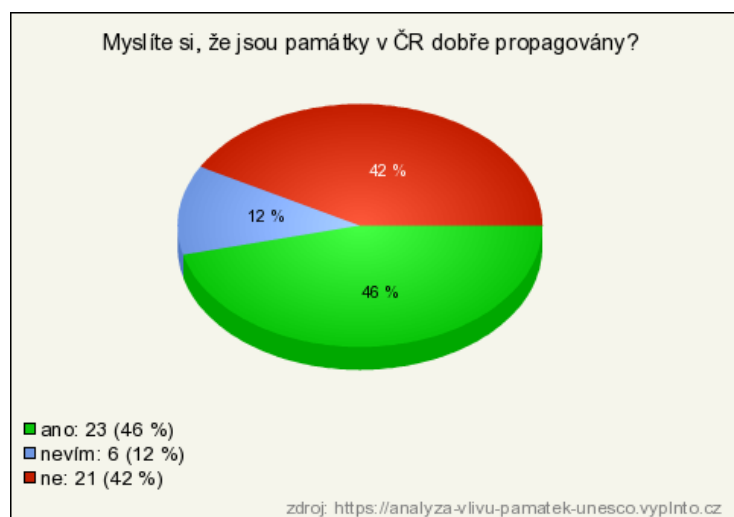
Lidé nejčastěji navštívili památku v rámci dovolené v okolí památky (38 %). Další velmi častou odpovědí byla návštěva památky v rámci školního nebo pracovního výletu (34 %).

Taky lidé často cestují konkrétně za těmito památkami (26 %). Já nejvíce navštívil památky UNESCO na školním výletě.

Graf 18 Která památka se nachází nejbližší Vašemu bydlišti?

Většina tázaných je ze stejného kraje, a proto mají nejbližší památku Kroměříž – Arcibiskupský zámek a zahrady (46 %), další nejčastější odpovědí bylo Brno – vila Tugendhat (18 %), jen o něco méně lidí vybralo Slovácký verbuňk (12 %).

Graf 19 Myslíte si, že jsou památky v ČR dobře propagovány?

Větší část lidí (46 %) si myslí, že jsou památky v České republice dobře propagovány. Dalších dost lidí (42 %) si to nemyslí. Já si to také nemyslím. Mohlo by se to více vysílat v televizi, rádiu či na sociálních sítích.

Graf 20 Preferujete více domácí nebo zahraniční cestování?

Zde převažuje zahraniční cestování (68 %), ale dle mého názoru je důležité, aby každý poznal i svou domovskou krajinu. Zbýlí vybrali variantu domácího cestování (32 %).

Shrnutí dotazníku

Pomocí dotazníkového šetření byl proveden sběr dat ohledně památek UNESCO v České republice. Většina dotázaných byli ve věku 16 – 26 let a středoškolského vzdělání s maturitou. Pouze pár lidí odpovědělo správně, co znamená zkratka UNESCO, proto by bylo asi potřeba více o tomto tématu mluvit, jak v médiích, tak i ve společnosti a celkově i více propagovat české památky, jak hmotné, tak i nehmotné. Větší část tázaných totiž dává větší přednost zahraničnímu cestování.

2.2 SWOT analýza

SWOT analýza slouží ke zjištění situace v daném podniku nebo projektu. Strengths, Weaknesses, Opportunities a Threats jsou anglická slova, z nichž použitím prvních písmen vznikla zkratka SWOT. SWOT analýza se tedy zabývá zkoumáním silných a slabých stránek, dále příležitostem a hrozbám. [13]

Silné stránky:

- Výhodná geografická poloha
- Větší dopravní infrastruktura
- Nové pracovní místa
- Finanční podpora od města nebo kraje
- Hezký vzhled
- Internetové stránky
- Zvýšení cestovního ruchu v regionu
- Kulturní a přírodní aktivity v lokalitě

Slabé stránky:

- Omezenost zdrojů
- Nedostatečná propagace
- Prázdna městská centra
- Nedostatečná infrastruktura

Příležitosti:

- Využití sezónní turistiky
- Návštěva významných osobností
- Regionální rozhlas, rádio nebo televize
- Rozvoj vysokých škol
- Hromadné návštěvy se školami nebo organizované výlety

Hrozby:

- Špatná ekonomická situace
- Pandemie (uzavření kvůli vládním restrikcím)

- Životní prostředí
- Klimatické hrozby
- Přírodní. Katastrofy
- Náboženské a etnické rozdíly

2.3 Návrhová část

Cestovní ruch je perspektivní odvětví, které jde dobře využít spojením s památkami UNESCO. Česká republika nabízí velké množství památek po všech koutech Země a jsou zde i památky, které doposud nejsou na Seznamu UNESCO, ale mají k tomu ambice.

Pro památky UNESCO je důležité využít svých silných stránek, mezi které patří větší dopravní infrastruktura, výhodná geografická poloha, kulturní a přírodní aktivity v lokalitě. Mezi důležité podmínky také patří kvalitní ubytování a stravování v dané lokalitě a zajištění dostatečných informací.

Mezi slabé stránky patří stejně jako u silných stránek, infrastruktura, v tomto případě jde o nedostatečnou infrastrukturu, která se většinou týká spíše nehmotných památek UNESCO. Dále mezi slabé stránky patří Nedostatečná propagace, dnešní doba je moderní a spousta lidí si hledá tipy na výlety převážně na internetu, proto je třeba klást důraz na kvalitní webové stránky, kde se návštěvník dozví všechny, potřebné informace, které hledal, jako jsou otvírací doby, ceny vstupného a lokalita.

Výlet do Lednice a prohlídka Vily Tugendhat

Odjezd: 5.6. 2021 – návrat 6.6. 2021

6:00 sraz: Zlín – autobusové nádraží

6:20 odjezd

7:30 příjezd: Strážnice na Modrotisk

8:00 návštěva Modrotisku s prohlídkou

10:00 konec prohlídky

Dospělá osoba 60 Kč vstup

10:25 odjezd do Lednice

11:00 dojezd do Lednice

11:00 – 12:00 oběd v restauraci u Tlustých

(U Tlustých – polévka kuřecí vývar – kuřecí maso, kořenová zelenina, kapání 84 Kč)

Hlavní chod: Kachní prso – mrkvové pyré, vinná omáčka, bramborové přesňáky 298 Kč)

13:00 – 13:20 přesun k Lednicko-valtickému areálu

13:30 – 14:30 konec prohlídky 210 Kč

14:30 – 15:30 prohlídka skleníku

15:30 – 17:00 volnočasová aktivita

17:00 – 23:00 návštěva vinného sklípku Pod Křížkem

- Degustační posezení 700 Kč
- Součástí jsou švédské
- Apartmánový dům na kolonádě – 400 Kč/noc

8:30 – sraz

8:45 – odjezd do Brna

10:45 – příjezd do Brna

11:00 – začátek prohlídky Vily Tugendhat (350 Kč)

12:00 - konec prohlídky

12:00 – 16:00 volnočasová aktivita

18:00 – očekávaný návrat do Zlína

Celkové náklady na osobu: 2.502 Kč

Celková cena výletu: 3.000 Kč

Celkový návrh výletu

$$20 * (2.502 + 498) = 60.000 \text{ Kč}$$

Počet osob, který se vejde do autobusu, celkové náklady na osobu, výnos za jednu osobu

$$20 * 2502 = 50.040$$

Celkové náklady za 20 osob

$$20 * 498 = 9.960 \text{ Kč}$$

Celkový výnos za 20 oso

3 Závěr

Na závěr jsou shrnuty nejdůležitější pojmy této bakalářské práce, jako jsou cestovní ruch, který definuje přesun osob z jednoho místa na druhé, dalším důležitým pojmem je zkratka UNESCO, což je Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu. Vyjmenovány byly hlavní orgány UNESCO podle Ústavy, kterými jsou Generální konference UNESCO, je to nejvyšší řídicí orgán, Výkonná rada je řídicí orgán, Sekretariát UNESCO se stará o faktické naplňování rozhodnutí Výkonné rady. A Česká komise pro UNESCO, ta je poradním orgánem vlády České republiky. Poté byly představeny podmínky a kritéria zápisu mezi památky UNESCO, podmínkou je například představovat mistrovské dílo tvůrčího lidského ducha, svědčit o výrazném vlivu po dané období nebo v určité kulturní oblasti na vývoj architektury nebo technologie, monumentálních umění, urbanismu nebo tvorbu krajiny. Byly představeny všechny hmotné i nehmotné památky ze Seznamu UNESCO v ČR, kde byl zmíněn rok a důvod zapsání a základní informace o památce.

Praktická část měla podobu dotazníku, do kterého se zapojilo celkem 50 lidí, z toho 29 žen a 21 mužů. Převážně na dotazník odpovídali lidé ve věku mezi 19 – 26 lety.

Dotazník byl zaměřen na povědomí o památkách UNESCO a cestovní ruch s tím spojený.

Díky dotazníku bylo zjištěno, že většina z dotázaných neví, co přesně znamená zkratka UNESCO. Za to ale větší část správně určila počet hmotných památek v České republice.

Dále se dotazovalo, které památky nejčastěji navštívili, nejvíce tázaných navštívilo historické centrum Prahy a Lednicko-valtický areál. Nejčastěji se tázaní dozvěděli o památkách ze školy či práce, proto asi Česko postrádá větší propagaci těchto památek, což to také utvrdilo, když bylo tázáno v dotazníku, zda si myslí, že jsou památky v ČR dobře propagovány a polovina odpověděla, že ne.

4 Zdroje

4.1 Internetové zdroje

[1] *Atlas Česka - Turistický průvodce po České republice* [online]. Copyright © 2007 [cit. 05.04.2021]. Dostupné z: <https://www.atlasceska.cz/pamatky/hornicky-region-erzgebirge-krusnohori-121512>

[2] *Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage. Paris*, [online] 1972. Dostupné také z: <http://whc.unesco.org/en/conventiontext/>

[3] *České dědictví UNESCO* [online]. Copyright © České dědictví UNESCO [cit. 05.04.2021]. Dostupné z: <https://www.unesco-czech.cz>

[4] *Česká televize* [online]. 2015 [cit. 2015-07-13]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/316892- obrazem-krasne-ale-ohrozene-skomirajici-turisticke-atrakce/>

[5] *HEŘMANOVÁ, Eva. Autenticita. 2012* [online]. Dostupné také z: <http://artslexikon.cz/index.php/Autenticita>

[6] *FRANCIE. The Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention* [online]. Paříž, 2013. Dostupné také z: <http://whc.unesco.org/en/guidelines>

[7] *ICOMOS: International council on monuments and sites* [online]. [cit. 2015-07-08]. Dostupné z: <http://www.icomos.org/en/>

[8] *iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. Copyright © 1997 [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/kultura/vytvarne-umeni/modrotisk-seznam-unesco-kulturni-dedictvi-kroje_1811281308_ako

[9] *iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Copyright © 1997 [cit. 16.04.2021].*
Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/kultura/vytvarne-umeni/unesco-ponikla-vanocni-ozdoby_2012171454_pj

[10] *Kladruby nad Labem na Seznamu světového dědictví UNESCO - ÚOP Pardubice. [online].*
Dostupné z: <https://www.npu.cz/cs/uop-pardubice/pro-media/44537-kladruby-nad-labem-na-seznamu-svetoveho-dedictvi-unesco>

[11] *Kudy z nudy - Homepage [online]. Copyright © 2021 CzechTourism [cit. 05.04.2021].*
Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivita/zamek-a-hrebcin-kladruby-nad-labem>

[12] *MARK, Joshua J. Au Simbel [online]. 2013 [cit. 2015-06-26]. Dostupné z:*
http://www.ancient.eu/Abu_Simbel/

[13] *MladýPodnikatel.cz - magazín o podnikání na internetu [online]. Copyright © 2011 [cit. 15.04.2021].*
Dostupné z: <https://mladypodnikatel.cz/co-to-je-swot-analyza-t2797>

[14] *Ministerstvo kultury České republiky [online]. Dostupné*
z: <https://www.mkcr.cz/spoluprace-ministerstva-kultury-s-unesco-750.html>

[15] *Národní památkový ústav. [online]. Dostupné z: https://www.npu.cz/cs/generalni-reditelstvi-npu/zpravy/44483-hornicky-region-krusnohori-je-pamatkou-svetoveho-dedictvi-unesco*

[16] *Národní památkový ústav. [online]. Dostupné z: https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pravni-predpisy-a-mezinarodni-dokumenty/mezinarodni-dokumenty*

[17] *Novinky.cz – nejčtenější zprávy na českém internetu [online]. Copyright © 2003 [cit. 15.04.2021].*
Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/svet/clanek/modrotisk-je-na-seznamu-kulturniho-dedictvi-unesco-40258827>

- [18] *Přírodovědecká fakulta UK*. [online]. Dostupné z: <https://www.natur.cuni.cz/geografie/geoinformatika-kartografie/studium/bakalarske-studium/pravidla-pro-bakalarske-prace/metoda-metodika-metodolige>
- [19] *Telocvicna-jednota-sokol-uhrineves* [online]. Dostupné z: <https://www.sokol-uhrineves.cz/1/pamatky-unesco-v-ceske-republice/>
- [20] *UNESCO* [online]. Dostupné z: <http://www.unesco-mediain.cz/1-unesco-15/>
- [21] *UNESCO* [online]. 2013 [cit. 2015-07-08]. Dostupné z: <http://www.spaarch.cz/cz/prubeh-a-stav-nominace>
- [22] *UNESCO. Globalstrategy: WorldHeritage* [online]. 2014 [cit. 2015-07-12]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/globalstrategy/>
- [23] *UNESCO. Indikativní seznam* [online]. 1992 [cit. 2015-07-13]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/tentativelists/>
- [24] *UNESCO. Národní památkový ústav* [online]. 2013 [cit. 2015-06-27]. Dostupné z: <http://www.npu.cz/pro-odborniky/pamatky-a-pamatkova-pece/zakony-mezinarodni-dokumenty/mezinarodni-dokumenty/unesco/#umluva>
- [25] *UNESCO WorldHeritage Centre* [online]. 1992 [cit. 2015-07-13]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/>
- [26] *XXVI. ročník | Pražský studentský summit [online]. Copyright ©6 [cit. 16.04.2021]. Dostupné z: https://www.studentsummit.cz/wp-content/uploads/2019/02/PSS-Kulturn%C3%AD-a-př%C3%ADrodn%C3%AD-světové-dědictv%C3%AD-UNESCO.pdf*

4.2 Seznam použité literatury

- [27] BLAHŮŠEK, Jan. *Slovácký verbuňk: současný stav a perspektivy*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2010. ISBN 978-80-87261-41-5.
- [28] DAVID, Petr, Petr DAVID, Petr LUDVÍK a Vladimír SOUKUP. *Špalíček výletů: to nejlepší*. Praha: Soukup & David, 2020. Autem po Čechách, Moravě a Slezsku. ISBN 978-80-86899-82-4.
- [29] DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. Třetí, upravené vydání. Praha: Fortuna, 2019. ISBN 978-80-7373-151-9.
- [30] FIŠER, Rudolf. *Bazilika sv. Prokopa, židovská čtvrť a hřbitov v Třebíči*. Praha: Foibos, 2009. Světové památky UNESCO. ISBN 978-80-87073-18-6.
- [31] GREGOR, Dalibor. *Jízda králů Vlčnov*. Přeložil Aleš CIMALA. Opava: Foto Gregor, 2019. Do kapsy (Foto Gregor). ISBN 978-80-87731-30-7.
- [32] HÁJEK, Pavel a Ludmila OURODOVÁ-HRONKOVÁ. *Knihovna Václava z Rovného: katalog výstavy : [Státní hrad a zámek Český Krumlov, 23.9.-23.11.2014]*. České Budějovice: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích, 2014. ISBN 978-80-85033-55-7.
- [33] JAROLÍMKOVÁ, Liběna a Jiří VANÍČEK. *Kulturní cestovní ruch v České republice*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2019. ISBN 978-80-245-2345-3.
- [34] JILÍK, Jiří. *Záhadná jízda králů: příběh tradice zahalené tajemstvím*. Brno: CPress, 2014. ISBN 978-80-264-0428-6.
- [35] KROUPA, Jiří a Ondřej JAKUBEC. *Telč: historické centrum*. Praha: Foibos Books, 2013. Světové památky UNESCO. ISBN 978-80-87073-70-4.

- [36] KROUPA, Jiří, Jiří BLÁHA, Petr FIDLER, Tomáš KNOZ a Zdeňka VYDROVÁ. *Litomyšl: Zámecké návrší*. Praha: Foibos Books, 2017. Světové památky UNESCO. ISBN 978-80-88258-01-8.
- [37] KONÍŘOVÁ, Marta a Václav LIŠKA. *Památky UNESCO v České republice*. V Praze: České vysoké učení technické, [2017]. ISBN 978-80-01-06181-7.
- [38] KUNC, Vladimír. *Žďár nad Sázavou: město pod Zelenou horou = the town below Zelená Hora = Stadt unter Zelená hora*. Havlíčkův Brod: Fotoateliér Video-foto-Kunc, 2012. ISBN 978-80-904653-9-8.
- [39] PETRO, Jozef. *České klenoty UNESCO*. Brno: CPress, 2018. ISBN 978-80-264-1862-7.
- [40] POHUNEK, Jan. *Světové klenoty UNESCO*. V Brně: CPress, 2020. ISBN 978-80-264-3353-8.
- [41] ŘEZÁČ, Michal a Petra KRÁTKÁ. *Praha: nejkrásnější památky*. Plzeň: Fraus, c2006. Památky (Fraus). ISBN 80-7238-407-4.
- [42] SKOPOVÁ, Kamila. *Hody, půsty, masopusty: slavíme, vaříme, zdobíme a hrajeme si celý rok podle lidových tradic*. Praha: Akropolis, 2014. ISBN 978-80-7470-077-4.
- [43] ZATLOUKAL, Pavel, Miroslav KINDL a Ondřej ZATLOUKAL. *Zámek a zahrady v Kroměříži*. Praha: Foibook Books s.r.o, 2018. Světové památky UNESCO. ISBN 978-80-88258-13-1.
- [44] TRÁVNÍČEK, Jan a Jakub TROJAN. *Cestovní ruch a udržitelný rozvoj*. Brno: Vysoká škola obchodní a hotelová, 2012. ISBN 978-80-87300-21-3.
- [45] KUBOVÁ, Olga a Kristína VIESTOVÁ. *Destinační management*. Brno: Vysoká škola obchodní a hotelová, 2012. ISBN 978-80-87300-22-0.

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Jaké je Vaše pohlaví?	42
Graf 2 Jaký je Váš věk?.....	42
Graf 3 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	43
Graf 4 Víte, co znamená zkratka UNESCO?	43
Graf 5 Víte, kolik má ČR hmotných památek UNESCO? Pokud ano, tak kolik?	44
Graf 6 Jaké památky UNESCO jste doposud navštívil(a)?.....	45
Graf 7 Která památka UNESCO Vás nejvíce zaujala?	46
Graf 8 Domníváte se, že zapsáním památky na Seznam UNESCO se zvýšila návštěvnost turistů v dané lokalitě?	47
Graf 9 Kde jste se nejčastěji dozvěděl(a) o konkrétních památkách UNESCO?.....	47
Graf 10 Jakým způsobem cestujete za těmito památkami?.....	48
Graf 11 Která památka by si podle Vás nejvíce zasloužila být zapsána na Seznam UNESCO?	48
Graf 12 Víte, že existují i nehmotné památky UNESCO?	49
Graf 13 Mezi nehmotné památky UNESCO všeobecně patří:.....	49
Graf 14 Víte, která česká památka byla na Seznam UNESCO zapsána v roce 2020?.....	50
Graf 15 Víte, které české památky byly na Seznam UNESCO zapsány jako první?	50
Graf 16 Myslíte si, že může být památka ze Seznamu UNESCO vymazána?.....	51
Graf 17 Jaký byl důvod návštěvy místa, kde se památka nachází?.....	51
Graf 18 Která památka se nachází nejbliže Vašemu bydlišti?	52
Graf 19 Myslíte si, že jsou památky v ČR dobře propagovány?.....	52
Graf 20 Preferujete více domácí nebo zahraniční cestování?	53

Zemek, Z. – *Analýza vlivu památek UNESCO v ČR na cestovní ruch (výsledky průzkumu)*, 2021. Dostupné online na <https://analyza-vlivu-pamatek-unesco.vyplnto.cz>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - důvody cestování.....	13
Obrázek 2 - znak UNESCO	14
Obrázek 3 - mapa hmotných památek UNESCO v ČR	18
Obrázek 4 - Vila Tugendhat	20
Obrázek 5 - Lednicko-valtický areál.....	26
Obrázek 6 - Praha - historické centrum.....	29
Obrázek 7 - Jízda králů.....	37

PŘÍLOHA Č. 1 – VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU

1. Jaké je vaše pohlaví?

- a) muž
- b) žena

2. Jaký je váš věk?

- a) do 18 let
- b) 19 – 26 let
- c) 27 – 45 let
- d) 46 – 65 let
- e) 66 let a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Základní
- b) Středoškolské bez maturity
- c) Středoškolské s maturitou
- d) Vysokoškolské

4. Víte, co znamená zkratka UNESCO?

- a) Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
- b) Památky kulturního a přírodního dědictví
- c) Památky kulturního a historického dědictví

5. Víte, kolik má ČR hmotných památek UNESCO?

- a) 12
- b) 14
- c) 16

6. Jaké památky UNESCO jste doposud navštívil(a)?

- a) Lednice – Lednicko-valtický areál
- b) Praha – historické centrum města
- c) Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice
- d) Kroměříž – Arcibiskupský zámek a zahrady
- e) Český Krumlov – historické centrum města
- f) Jízda králů
- g) Slováký verbuňk
- h) Brno – vila Tugendhat
- i) Kutná Hora – historické jádro s chrámem a katedrálou – Kutná Hora
- j) Masopust
- k) Telč – historické centrum města
- l) Sokolnictví
- m) Litomyšl – zámek a zámecký park
- n) Modrotisk
- o) Žďár nad Sázavou – poutní kostel
- p) Třebíč – bazilika sv. Prokopa a Židovská čtvrť
- q) Loutkářství
- r) Holašovice
- s) Kladruby nad Labem – kulturní krajina hřebčína
- t) Krušnohoří – hornická kulturní krajina
- u) Žádnou

7. Která památka UNESCO Vás nejvíce zaujala?

- a) Lednice – Lednicko-valtický areál
- b) Praha – historické centrum města
- c) Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice
- d) Kroměříž – Arcibiskupský zámek a zahrady
- e) Český Krumlov – historické centrum města
- f) Jízda králů
- g) Slovácký verbuňk
- h) Brno – vila Tugendhat
- i) Kutná Hora – historické jádro s chrámem a katedrálou – Kutná Hora
- j) Masopust
- k) Telč – historické centrum města
- l) Sokolnictví
- m) Litomyšl – zámek a zámecký park
- n) Modrotisk
- o) Žďár nad Sázavou – poutní kostel
- p) Třebíč – bazilika sv. Prokopa a Židovská čtvrť
- q) Loutkářství
- r) Holašovice
- s) Kladruby nad Labem – kulturní krajina hřebčína
- t) Krušnohoří – hornická kulturní krajina
- u) Žádná

8. Domníváte se, že zapsáním památky na seznam UNESCO se zvýšila návštěvnost turistů v dané lokalitě?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

9. Kde jste se nejčastěji dozvěděl(a) o konkrétních památkách UNESCO?

- a) Ze školy či práce
- b) Internet
- c) Sociální sítě
- d) Informační centrum
- e) Od přátel nebo rodiny

10. Jakým způsobem nejčastěji cestujete za těmito památkami?

- a) Autem
- b) Vlákem
- c) Autobusem
- d) Organizovaným zájezdem
- e) Jiným způsobem

11. Která památka by si podle Vás zasloužila být zapsána na Seznam UNESCO?

- a) Karlštejn – hrad
- b) Třeboň – rybníční soustava třeboňské pánve
- c) Luhačovice – lázně
- d) Terezín – terezínská pevnost
- e) Český ráj - skalní města Českého ráje
- f) Západočeský lázeňský trojúhelník

12. Víte, že existují i nehmotné památky UNESCO?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

13. Mezi nehmotné památky UNESCO všeobecně patří:

- a) Karneval
- b) Jeskyně
- c) Hrady a zámky
- d) Vodopád

14. Víte, která památka byla na Seznam UNESCO zapsána v roce 2020?

- a) Brno – Vila Tugendhat
- b) Kladruby nad Labem – kulturní krajina hřebčína
- c) Perličkové ozdoby z Poniklé
- d) Krušnohoří – hornická kulturní krajina

15. Víte, které české památky byly zapsány na Seznam UNESCO jako v první?

- a) Historická centra měst – Prahy, Českého Krumlova, Telče
- b) Sokolnictví, Kutna Hora
- c) Jízda králů, Lednicko-valtický areál, Kroměříž
- d) Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice, Holašovice

16. Myslíte si, že může být památku ze Seznamu UNESCO vymazána?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

17. Jaký byl důvod návštěvy místa, kde se památka nachází?

- a) Školní či pracovní výlet
- b) Návěťeva právě této památky
- c) Dovolena v okolí památky
- d) Fotka na sociální síty

18. Která památka se nachází nejbliže Vašemu bydlišti?

- a) Lednice – Lednicko-valtický areál
- b) Praha – historické centrum města
- c) Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice
- d) Kroměříž – Arcibiskupský zámek a zahrady
- e) Český Krumlov – historické centrum města
- f) Jízda králů
- g) Slovácký verbuňk
- h) Brno – vila Tugendhat
- i) Kutná Hora – historické jádro s chrámem a katedrálou – Kutná Hora
- j) Masopust
- k) Telč – historické centrum města
- l) Sokolnictví
- m) Litomyšl – zámek a zámecký park
- n) Modrotisk
- o) Žďár nad Sázavou – poutní kostel
- p) Třebíč – bazilika sv. Prokopa a Židovská čtvrť
- q) Loutkářství
- r) Holašovice
- s) Kladruby nad Labem – kulturní krajina hřebčína
- t) Krušnohoří – hornická kulturní krajina
- u) Nevím

19. Myslíte si, že mají památky UNESCO v ČR dobrou propagaci?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

20. Preferujete více domácí nebo zahraniční cestování?

- a) Domáci
- b) Zahraniční